

VAŽECKÉ NOVINY

SPRAVODAJ OBCE VAŽEC • DECEMBER 2008

Nový starosta zložil sľub

Novým starostom obce Važec sa stal Rastislav Profant. Na poste nahradí Ľuboslava Kleina, ktorý sa v júli vzdal funkcie. Kandidát za stranu SMER-SD získal vo voľbách, ktoré sa konali 22. novembra 652 hlasov. Druhý najvyšší počet hlasov získal Jaroslav Bednár (SNS) – 189. Danielovi Šed'ovi (HZDS-ĽS) dalo hlas 136 voličov a nezávislú kandidátku Oľgu Dindošovú podporilo 15 ľudí. V zozname voličov bolo zapísaných 1878 občanov, volieb sa zúčastnilo 1004. Platných hlasov bolo 992. Rastislav Profant bol menovaný do funkcie po zložení sľubu pred obecným zastupiteľstvom 11. decembra. Novému starostovi sme položili pár otázok.

• Aké najdôležitejšie úlohy vás čakajú po nástupe do funkcie?

- V najbližšom období je nutné dokončiť kolaudáciu nových bytoviek, a potom na jar naštartovanie odkanalizovania obce v spolupráci s Východnou a Hybe. To je naozaj veľký projekt, ktorý vyžaduje veľa času a práce. Celá dedina bude rozkopaná, takže ju bude treba nejako zorganizovať, aby fungovala doprava, zásobovanie, a ďalšie nevyhnutné veci. Určite to bude náročné, popritom sa budú odovzdávať byty nájomcom, čo tiež určite prinesie ešte nejaké drobné problémy. Samozrejme, budeme musieť zvládnuť aj ostatné bežné starosti tak, aby obec fungovala ako má.

• Keď opomenieme spomínané akcie, v čom má obec podľa vás ešte medzery?

- Snáď by bolo dobré zlepšiť medziľudské vzťahy, tam vidím rezervy, čo sa bežného života v obci týka. Vedieť si pomôcť, poradiť, nájsť vládny prístup, stretnúť sa - nie nasilu, ale dobrovoľne, skrátka skúsiť naštartovať ten obyčajný život, ktorý tu kedysi fungoval. Dnes sa mi zdá, že nie, ale to nie je problém len našej obce. Toto keby sa podarilo pozdvihnúť, s ľuďmi by sa lepšie spolupracovalo a dala by sa čakať od nich aj nejaká iniciatíva pri organizovaní akýchkoľvek aktivít v dedine. Dnes rôzne podujatia organizujú vlastne stále tí istí ľudia dookola, čiže rád by som zapojil širší okruh ľudí a najmä mládež do obecného života.

• Ako by ste to chceli dosiahnuť?

- Možno ísť svojim osobným príkla-

dom, ľudským prístupom, nie nejakým direktívnym spoza stola, ale rozprávať sa s ľuďmi a počúvať ich. Nechcem byť ich sudcom, ale skôr radcom, navrhnúť riešenia a dodať nádej. Východisko určite musí byť z každého problému. Čo sa týka mladej generácie, máme šikovných ľudí, pre ktorých nevyhnutne musíme niečo robiť, aby sme ich tu udržali. Do-

budovaním školy vzniknú priestory na rôzne využitie. To by pomohlo mládeži, ktorá má chuť športovať alebo vyvíjať iné aktivity. Ale iniciatívu čakám aj od nich samých.

• V čom vidíte silné stránky obce, ktoré treba udržiavať?

- Medzi pozitíva patrí život kultúrou, aj keď tu tiež existuje určitý stereotyp a spoliehanie sa, že folklór všetko vyrieši. Určite je to veľmi pozitívna vec, ktorá v obci existuje a ktorú treba rozvíjať, pretože aj kultúra povznáša obec. Dedinu stavia do lepšej pozície, k tomu sa treba hrdlo hlásiť. Ďalším pozitívom je šport, len ho treba viac vyzdvihnúť. Je fajn, že je tu veľa športových krúžkov a tomu by som sa snažil pomôcť. Lebo je to dobrá aktivita, ktorá aj do budúcnosti napomáha, že cez ihriská sa z detí stanú lepší ľudia, ako keby mali postupovať cez krčmy. Dedina má veľké tradície v športe, či už futbale alebo bežeckom

(Pokračovanie na 2. strane)

Vážení a milí spoluobčania,

nech pocít šťastia, radosti
sa v dušiach Vašich rozhostí,
keď Štedrý deň k Vám zavíta.
Nech láska v srdciach ukrytá
sa mocným prúdom vyroní,
keď zvonček sladko zazvoní.
Krásne Vianoce Vám chceme priať,
aby človek človeka mal rád,
aby jeden druhému viac šťastia prial
a aby rok 2009 za to stál.
Radostné a pokojné prežitie sviatkov,
Vám zo srdca želajú

starosta obce Rastislav Profant
a členovia Obecného zastupiteľstva

Eva Rysulová • Milena Gočová • Iveta Ilavská • Mgr. Jana Šuleková
• Ján Rysula st. • Ing. Zdeno Baráni • Eduard Zubaj • Drahomír Lukáč • Ján Michalko

Nový starosta...

(Dokončenie z predchádzajúcej strany)

lyžovaní, takže máme na čo nadviazať. Možno by stálo za to podchytiť talenty aj u nás v škole, vytvoriť prípadne športovú triedu, aby deti nemuseli cestovať. Každý čaká výsledky hneď, ale je to beh na dlhé trate a musíme vynaložiť veľa snahy, aby sme mohli zbierať ovocie.

❖ **Zmení sa niečo v oblasti zabezpečovania základného fungovania obce po vašom nástupe do funkcie?**

- Zatiaľ tam nie som dlho, určite nejaké vízie mám, ale až život ukáže, čo by sa malo zmeniť alebo nie. Čo sa týka fungovania obecného zastupiteľstva, pre tento poslanecký zbor je tu úloha po búrlivom lete dokončiť zvyšné dvojročné obdobie, zase sa sústrediť na prácu. Dva roky je dlhá doba, kedy by sa dalo niečo urobiť. Nespoliehať sa len na to, že bude tu kanalizácia a už nám nič netreba, ale v rámci rozpočtu zabezpečiť aj iné aktivity. Som otvorený aj podnetom od poslancov, aj tým, ktoré zbierajú od ľudí. Vzhľadom na plánované budovanie Senior city Važec už nebude dedina, ale skôr malé mestečko, ktoré by sme mali spoločne doviesť k modernej budúcnosti.

(mm)

Poslanci očakávajú zmenu

Napriek zmene na poste starostu obce, poslanecká zostava pokračuje až do konca riadneho volebného obdobia, teda ešte dva roky, len v mierne pozmenenej podobe. Rastislava Profanta v poslaneckom kresle vystrieda Jana Šuleková, ktorá je podľa výsledkov volieb pred dvoch rokov prvou náhradníčkou. Všetkých poslancov sme sa opýtali, ako si predstavujú ďalšie fungovanie obecného zastupiteľstva, v čom sú podľa nich nedostatky a čo by chceli zmeniť.

❖ **Ing. Zdeno BARÁNI, PhD.**

- Podľa mňa by sa mal určite zmeniť systém uzatvárania zmlúv. Už dávno som chcel, aby návrh zmluvy bol prerokovaný na zastupiteľstve. Žiaľ, nebola vôľa. Tým, že zmluvy budú prerokované na zastupiteľstve sa vyhneme takým nepríjemnostiam, ako napríklad pri zmluve o dielo na vybudovanie internetového pripojenia, kde chýba termín ukončenia a pod. Taktiež výberové konania by mali byť v rámci zastupiteľstva. Prizvaní by mali byť len odborníci. Už od začiatku môjho pôsobenia v zastupiteľstve žiadam, aby materiály na prerokovanie boli predkladané poslancom aspoň týždeň dopredu, aby bol čas na ich preštudovanie, poprípade opýtať sa ľudí na ich názor. Na tomto budem naďalej trvať. Vyžadovať budem aj ukladanie úloh starostovi uznesením. Keď som chcel, aby zastupiteľstvo uložilo úlohu starostovi, hlavný kontrolór ma mylne zavádzal, že zastupiteľstvo nemôže „uložovať“ starostu. Až právnik

upozornil hlavného kontrolóra na opak tvrdenia. My poslanci môžeme teraz robiť analýzy, môžeme starostovi nariadiť, môžeme ho zaviazat uznesením, atď. Ak sa starosta rozhodne nerešpektovať uznesenie, nerešpektovať hlasovanie poslancov, poslanci mu v tom nemôžu zabrániť, ale musí si byť potom vedomý aj trestnoprávnej zodpovednosti.

❖ **Ján MICHALKO**

- Jednoznačne bolo zlé, že bývalý starosta nás o všetkom neinformoval. Viackrát sme sa aj pýtali, ale konkrétnu odpoveď sme nedostali. Zrazu sme zistili, že veci sa udiali aj bez nášho vedomia. Zlepšiť by sa teda mala komunikácia starostu a poslancov. Taktiež páľčivé témy by sa mali nadniesť v dostatočnom predstihu, aby nebolo všetko šité horúcou ihlou. Čo sa týka fungovania obce, podľa mňa bolo chybou oklieštenie činnosti obecného podniku. Zišlo by sa kúpiť traktor, aby sme boli sebestační, či už v zimnom období pri odhrňaní snehu, alebo v lete pri rôznych prácach a takisto by sa mohol využívať aj na služby pre občanov. Pritvrdiť by sa malo aj pri VPP, lebo sú tam aj ľudia, čo nerobia nič. Problém je stále s odpadom, ja osobne som už viackrát upozorňoval konkrétnych ľudí, ale nie je s nimi rady. Treba im dať pokutu a možno to pomôže. Ľudia kritizujú všetič, ale mali by sa pozrieť aj pred vlastný prah. A navyše, obecné zastupiteľstvá sú verejné, tak nech prídu. Veď na to sme tam.

❖ **Milena GOČOVÁ**

- Momentálne obecné zastupiteľstvo s týmto novým starostom funguje dobre. Každú vec prediskutujeme, riešime, čo sa predtým nestávalo, pretože častokrát sme boli postavení pred hotovú vec a nemali sme ani možnosť poznať zákulisie mnohých rozhodnutí. Teraz viac diskutujeme, nie sme tlačení, aby sme zaujali okamžité stanovisko. Problematické veci sa presúvajú aj na ďalšie zasadnutia, aby sme mali čas v pokoji si veci premyslieť, prípadne doplniť, čo je potrebné. Problémom je v obci veľa, ale asi najväčší je ten, že nemáme peniaze. V každej oblasti by sa dalo niečo zlepšiť, (Dokončenie na vedľajšej strane)

Voňavé Vianoce

● Dňa 5. 12. 2008 sa v Hybiach uskutočnila celoslovenská súťaž v pečení a zdobení medovníčkov „Voňavé Vianoce“. Z našej školy sa tejto súťažeúčastnilo družstvo dievčat 8. ročníka – Zuzana Užíková a Dominika Michalková, pod vedením Moniky Hybenovej, ktorá dievčatá na súťaž zároveň aj pripravila. Aj keď na víťazné stupienky sa nedostali, ich dielo je určite hodné obdivu. (jš)

ale bez peňazí sa toho veľa urobiť nedá.

❖ Iveta ILAVSKÁ

- V prvom rade chcem povedať, že ja som spokojná s novým starostom. Myslím, že za tie tri mesiace, čo pôsobil ako zástupca starostu, fungovali aj zastupiteľstvá tak, ako by mali. Problémy sme dôkladne preberali, pán Profant nás volal i na menšie komisie, nerozhodoval sám, ale dal si aj poradiť a viacerí spoločne sme riešili prípadné problémy. Čo sa týka návrhov na zlepšenie fungovania OZ, môj názor je taký, že dôraz by sa mal klásť na schvaľovanie investičných akcií zastupiteľstvom, najmä ak ide o väčšie sumy peňazí, aby sa neopakovali chyby z minulosti. Za jeden z najväčších problémov obce považujem divoké skládky odpadu a taktiež „odkladanie“ dreva, piesku, vlečiek na verejnom priestranstve. Mohli by sme vytvoriť športovú klubovňu pre mladých (ping-pong, biliard, šípky a pod.), aby nemuseli za takýmito aktivitami chodiť do krčmy.

❖ Ján RYSULA

- Podľa mňa doteraz zastupiteľstvo nefungovalo až tak dobre a musíme si priznať, že chyba bola aj u nás – poslancov, že sme sa sami nezaujímalí o niektoré záležitosti, ale verili starostovi natoľko, že sme ho nekontrolovali. Veď čo by sa nám stalo, keby sme sa častejšie stretli dvaja - traja poslanci, zašli na úrad a pýtali sa. Veľkou chybou bolo aj to, že na zasadnutiach sa nekontrolovalo, či sa naozaj uskutočnilo to, čo sme odhlasovali a tak, ako sme to schválili. Takže aj do budúcnosti by podľa mňa mala byť na prvom mieste každého zastupiteľstva kontrola plnenia uznesení.

❖ Eva RYSULOVÁ

- Každý z poslancov má svoje vlastné zamestnanie a popri tom vykonáva aj túto funkciu. Nie je vždy možné vyjadriť sa k veciam, o ktorých nie sme informovaní a ktoré nám starosta nepredloží. V prvom rade by aj zamestnanci obecného úradu mali upozorniť hlavného kontrolóra na nedostatky, o ktorých vedia a tiež užšie spolupracovať s poslancami, aby už nedochádzalo k podobným veciam ako nedávno.

❖ Eduard ZUBAJ

- Je mi ľúto, že to u nás dopadlo takto. Samozrejme, že by som bol radšej, keby sa všetko riešilo na zastupiteľstve, aj keď sú to naozaj drobnosti. Ale keď problémy budeme riešiť všetci poslanci, budeme aj všetci zodpovední. Mňa osobne najviac mrzí to, že počas výstavby diaľnice sme tu mali veľké, obrovské firmy, ktoré sme

mohli využiť v prospech obce a takmer vôbec sme to nevyužili. Ďalej ma trápí Dolinka. Stále sa len hovorí, že sa s tým niečo urobí a nerobí sa nič. Podobne je to aj s ďalšími všeobecnými problémami, ako napríklad „kukavoz“, škola, o všetkom sa hovorí, ale v skutočnosti sa veľa nespravilo. Keď budeme všetci o všetkom vedieť, malo by sa to posunúť k lepšiemu. Budeme vedení k zodpovednosti, ktorú by sme potom mali aj niesť.

❖ Drahomír LUKÁČ

- V posledných mesiacoch počas pôsobenia zastupujúceho starostu bolo cítiť výrazné zlepšenie v komunikácii s poslancami pri prerokovávaní problémov v obci. K niektorým sme boli prizvaní aj mimo OZ, čo si myslím by mohlo byť aj v budúcnosti. Čo sa týka obce, máme samozrejme problémy, ktoré treba riešiť, hlavne znečisťovanie životného prostredia v obci aj mimo nej, ničenie verejného – nášho majetku, kvalita našich ciest a absencia chodníkov. Zlepšiť by sme mohli aj vzhľad nášho cintorína – vyčistenie jeho staršej časti popri starom múre. Na to by sme mohli využiť pracovníkov VPP. Nakoľko obec má obmedzené financie, budeme sa snažiť urobiť čo najviac s tým, čo máme.

❖ Mgr. Jana ŠULEKOVÁ

- Prečo som kandidovala za poslankyňu? Veľmi mi záleží na rozvoji našej obce, ktorá má vynikajúcu geografickú polohu, predurčenú pre rozvoj turizmu. Má bohaté kultúrne a historické tradície, ktoré treba rozvíjať pre ich zachovanie. Týmto smerom sa budú uberať aj moje predsavzatia a ciele v rámci OZ, pretože si myslím, že takto môžeme našu obec správne nasmerovať.

EDITORIAL

Ľudia sú všelijakí. Majú rozličné názory a často aj svoje vlastné pravdy. Majú na to právo. Mne vadia takí, čo by rečami zdvihli Eifelovku, ale pred skutkami by zaliezli aj do diery v ementáli. Sympatizujem s takými, čo sa vedia postaviť k problémom čelom a vyjadriť svoj názor – či už je pozitívny alebo negatívny – kultivovane. Myslím si, že aj to dokáže pohnúť veci dopredu, aj keď možno len o malý krôčik. Stále lepšie ako prešľapovať na mieste. Veď nič nepokazí len ten, kto nič nerobí. A keďže všetko zlé je na niečo dobré, prípadný neúspech poteší aspoň notorických frľošov. Teší ma, že v tomto vydaní obecných novín môžeme uverejniť aj názory občanov na život v obci. Rešpektujeme, že si neželali byť menovaní, a možno príde aj čas, keď sa to zmení. Samozrejme, jeden článok v obecných novinách žiaden problém nevyrieši, no úspech je aj to, že si dokážeme nastaviť zrkadlo a poukázať na nedostatky.

Prispieť môže každý, kto má pocit, že má ľuďom čo povedať (budeme radi!), ale zároveň musím podotknúť, že námetov je mnoho a všetky sa do jedného vydania nezmestia. Pomaly si zvykám na to, že vyhovieť každému sa jednoducho nedá – takže: aktívnym ďakujem za doterajšiu i budúcu spoluprácu a pozdravujem frľošov. ☺

Michaela MATEJKOVÁ
šéfredaktorka

Jedna otázka pre...

**Zdena Barániho, poslanca
obecného zastupiteľstva**

➤ **Ako poslanec obecného zastupiteľstva ste boli iniciátorom myšlienky zaviesť v obci internetový sieť. Prvé kroky sa uskutočnili už vlani, internetu sme sa však nedočkali. Čo sa stalo?**

- Po doporučení na jar v roku 2007 bola vybraná firma Showteam, T. Štrba na vybudovanie internetového pripojenia vo Važci. Konateľ firmy sa zaviazal - slovné, pretože v zmluve chýba dátum, že vybuduje internetové pripojenie do konca septembra 2007. Termín však nesplnil, aj napriek tomu, že mu bola vyplatená záloha 60 tisíc korún.

Niekoľkokrát sme ho upozorňovali na nedodržanie termínu, pričom sa

pán Gürtler stále na niečo vyhovárал. A doteraz sa vyhýbal aj vyvolaným rokovaniam. Niekoľkokrát som navrhol starostovi, aby sme podali trestné oznámenie z podozrenia z podvodu. Toto oznámenie nebolo zatiaľ podané, ale na najbližšom zastupiteľstve sa chystáme prerokovať aj tento bod a vyzvať pána Gürtlera na vrátenie zálohy.

Neviem, aký je súčasný záujem o internetové pripojenie, veľa žiadateľov si určite vyriešilo pripojky cestou iných provajderov. Aj napriek tomu s podporou nového starostu budeme hľadať iné riešenia na zavedenie internetu do Važca. Sám som sklamaný z prístupu spomínanej firmy.

V skratke...**4. 10. 2008**

Mesto Žilina, pod ktorého záštitou pracuje Senior klub Priatel'ia, zorganizoval prvý ročník Festivalu seniorov, na ktorý boli pozvaní aj zástupcovia našej Jednoty dôchodcov (JD), aby účinkovali v programe. Zúčastnila sa ho hudobno-recitačná skupina JD pod vedením Márie Šípkovej v zložení: Anna Feriancová, Mária Michalková, Anna Bardyová, Anna Lučanská a Oľga Feriancová. To, že kvalitne reprezentovali našu obec a skupinu seniorov, potvrdzuje aj ďakovný list samotného primátora Žiliny Ivana Harmana. Dovoľte aj nám vyjadriť radosť z ochoty našich seniorov, ktorí aktívne pracujú a zapájajú sa do aktivít aj mimo obce a okresu.

8. 10. 2008

Organizovanie Okresného aktívu dôchodcov a starostov obcí tento rok pripadlo obci Bobrovec, ktorá jeho prípravu zvládla veľmi dobre a posunula kvalitu stretnutia na vyššiu úroveň. Zástupkyňa JD, ktoré sa ho zúčastňujú takmer každý rok, boli milo prekvapené prostredím, priateľskou atmosférou, uvoľnenosťou účastníkov, ako aj občerstvením. Stretnutie je dobrou skúsenosťou, pretože organizácia podujatia čaká aj nás.

17. 10. 2008

OcÚ vo Važci za výdatnej podpory členiek výboru ZO Jednoty dôchodcov Slovenska pripravil spoločné posedenie pri príležitosti Mesiaca úcty k starším s kultúrnym programom a chutným občerstvením, o ktoré sa ochotne postarali kuchárky zo ZŠ (P. Šedová, V. Čupková, Z. Ilavská, O. Mudroňová), ktorým aj touto cestou ďakujeme.

29. 11. 2008

III. ročník nohejbalového turnaja o pohár starostu obce Važec sa tento rok uskutočnil za účasti siedmich družstiev v telocvični ZŠ (Važec, Lučenec, tri družstvá z Vinodolu, 2 z Kokavy nad Rimavicou). Športovú sobotu sa podarilo kvalitne pripraviť hlavne pod záštitou OcÚ a ZŠ a vďaka sponzorom, ktorí neodmietli pomoc: Poľnohospodárske družstvo, Doprastav, Nohejbalový oddiel Važec, Branislav Michalíček, Klub 702 – Peter Čupka, Chata Birutová – Monika Bažová. **Konečné poradie:** 1. Vinodol I., 2. Vinodol II., 3. Vinodol III., 4. Kokava n. R. I., 5. Važec, 6. Kokava n. R. II., 7. Lučenec.

Seniari vítajú každého nového člena

V čase, keď sa vám dostáva do rúk vydanie obecného spravodaja, budete Vy a Vaše rodiny v štádiu vrcholných príprav na vianočné sviatky. Nám, funkcionárom organizácií, je to čas na vyhodnotenie činností za rok 2008. V myslí hodnotíme, čo sme vykonali a ako. Či bolo viac pozitívnych alebo negatívnych udalostí. Život je však taký, nie je to len prechádzka ružovou záhradou.

Aj v našej JDS nám tento rok priniesol veľa prekvapení. Náš cieľ je rozširovať členskú základňu, lebo len tak budeme môcť presadzovať naše požiadavky, ktoré sú v Národnom programe na ochranu pre starších ľudí. Zanechajme stereotyp v domácnostiach a snažme sa čo najviac zúčastňovať kultúrneho a spoločenského života. Každý dôchodca má byť organizovaný v ZO JDS v mieste svojho bydliska.

Na celoslovenskej konferencii JDS (2. 10. 2008) v Brastislave vystúpila i ministerka PSVaR V. Tomanová, ktorá podrobne rozobrala zákon č. 399, ktorý hovorí, že ľudia majú právo na zabezpečenie v starobe. Valorizácia dôchodkov bude vždy k 1. januáru a nie ako doteraz k 1. júlu. Od 1. januára 2009 budú dôchodky valorizované v priemere okolo 7 %. Vianočný príspevok bude vyplatený v rovnakej výške ako vlani. Vláda a osobne premiér majú snahu zachovať ceny plynu, elektriny a vody, čo je povzbudzujúce najmä pre nás – dôchodcov.

Naša recitačno-spevacká skupina sa zúčastnila na 1. ročníku „Festivalu seniorov“ v Žiline, 4. októbra 2008. Poctivo sme sa pripravovali,

nacvičovali, aby sme našu obec reprezentovali čo najlepšie. Cestovali sme spolu so seniormi z Vysokých Tatier, v ich autobuse bolo miesto aj pre nás. Doteraz v každej z nás rezonuje úžas nad spontánnym priateľstvom, ktoré medzi nami vzniklo. Na Mariánskom námestí v Žiline, kde sa festival odohrával, bolo asi 300 ľudí a pršalo. Počas nášho vystúpenia dážď ustal, iba slabo mrholilo a spod pasáží sa začali hrnúť ľudia, ktorí zaplnili celé námestie. Po skončení nášho skutočne pekného programu dlhým potleskom a stiskom rúk nebolo konca. Atmosféra srdečnosti pokračovala aj v autobuse na spiatocnej ceste a zanechala v nás mimoriadne dobré dojmy. Veď sme si našli pod Tatrami nových priateľov.

Nemôžem opomenúť ani tú skutočnosť, že pri každom našom spoločnom stretnutí zlatým klincom programu je vystúpenie MUDr. J. Zachara. Srdečná vďaka mu právom patrí. Tešíme sa aj v budúcnosti na jeho prítomnosť v našom kruhu. Prajem Vám všetkým príjemné prežitie vianočných sviatkov a do Nového roku hlavne veľa zdravia a optimizmu.

Mária ŠÍPKOVÁ
predsedníčka ZO JDS

Z činnosti MO Matice slovenskej

V tomto kalendárnom roku sme si pripomenuli 100 rokov od narodenia poetky Maši Haľamovej. Mnohí sa zadivili, prečo si to pripomínáme my vo Važci. Staršia generácia vie, že v našej obci pôsobil ako lekár Ján Pullman – manžel M. Haľamovej. Ordinácia bola na Širokej ulici v drevenici, ktorú dodnes voláme Červený kríž. Preto sme pripravili literárne podujatie pre žiakov 8. a 9. roč. našej školy, ktoré sa uskutočnilo v literárnom múzeu v Hálavej galérii. Naši recitátori predniesli ukážky z tvorby poetky, ako aj prierez jej životopisom. Žiaci sa okrem iného dozvedeli aj to, že spisovateľka spolu s manželom pomáhala aj pri požiari Važca v osudnom roku 1931.

V Obecnom literárnom múzeu máme aj dokumenty o M. Haľamovej, ktoré sme získali od jej synovca Dr. Rolla z Bratislavy.

V septembri uplynulo už neuveriteľných 25 rokov od smrti nášho ľudového básnika J. Ilavského-Podkrivánskeho. Túto osobnosť sme si tiež pripomenuli literárnym pásmom. Z rodiny básnika boli prítomní vnučka Darinka Vojteková s manželom, ktorí žijú v Štrbe a pani učiteľka Zuzana Lištiaková. Prišlo aj niekoľko starších ľudí – maticiarov, ale bolo to veľmi málo na to, koľko námahy vynaložili recitátori na prípravu podujatia. Akosi nám ani posedenia pri slove básnikov a dobrom čaji nie sú po vôli,
(Pokračovanie na vedľajšej strane)

(Dokončenie z predchádzajúcej strany)

veríme iba všemocnej televízii a potom sa divíme, prečo sú naše deti také, aké sú. Nevedieme ich v rodinách k úcte k tradíciám.

November tiež patril kultúre. V Bratislave sa uskutočnili Dni Liptovského Mikuláša a v rámci nich si spoločnosť Tranoscius pripomenula 110 rokov svojho založenia. Na príprave programu sa podieľalo aj našich 7 žien. Pripravili sme si niekoľko piesní z Tranovského kancionála v bibličtine, ktoré sme s važeckým zanietením a spevným koloritom s úspechom ponúkli divákovi v Bratislave. V programe účinkovali Anna Ilavská, Marta Lehotská, Anna Bardyová, Darina Halčinová, Anna Lučanská, Oľga Feriancová a Mgr. Margita Hybenová. Zapojili sme aj mladú generáciu – 6 detí recitovalo a spievalo. Vystupovali i správili sa veľmi dôstojne a zodpovedne, za čo parí vďaka aj rodičom, ale najmä im: Adke a Miške Ilavským, Kristínke Handrkovej, Monike Užikovej, Andrejke Miždovej a Ľubkovi Kuzmiakovi. Myslím, že

sme do Bratislavy doniesli kus našej podtatranskej rázovitosti, ktorá bola umocnená i važeckými krojmi.

Najnovšie pripravujeme program na Vianoce a k účinkujúcim pribudnú aj ďalšie deti. Podľa plánu práce pripravujeme aj prezentáciu perníčkov, preto sa aj touto cestou obraciame na všetky šikovné ženy, dievčatá, ale ani mužské pokolenie nevylučujeme, aby sa zapojili do tohto medzisviatočného podujatia. Bude 27. 12. 2008 v cukrárni Fantázia. V závere by som sa chcela poďakovať za výbornú celoročnú spoluprácu s Obecným úradom, najmä s Adrianou Ilavskou, ktorá sa vždy obetavo a zodpovedne ujíma svojej úlohy. A ešte sa hádam patrí aj zavinšovať, preto:

*Vinšujem vám tieto slávne sviatky
Krista Pána narodenia, na stotočku rozmnoženia,
že by ste mali toľko volkov,
koľko je na dachu kolkov, toľko teličiek,
koľko je na nebi hviezdíček, aby kravy,
ovce dobre dojili, žeby sme si aj dačo vypili,
Pane Bože daj!*

Mgr. Margita HYBENOVÁ
predsedníčka MO MS

Foto: archív M. Hybenovej

V skratke...

1. 11. – 1. 12. 2008

Za účasti a pomoci metodičky z Belopotockého knižnice v L. Mikuláši Kveto-slavy Dropovej prebiehala automatizácia knižného fondu v miestnej knižnici, ktorá bola finančne podporená Ministerstvom kultúry SR (technická vybavenosť). Knižný fond sa opäť rozrástol aj o nové tituly v celkovej hodnote takmer 10 tisíc korún. Knižnica je otvorená v stredu od 16.00 do 18.00 a v piatok od 17.00 do 19.00.

4. 12. 2008

Po úspešnom umiestnení na okresnom kole olympiády v slovenskom jazyku žiačka osemročného gymnázia v L. Hrádku Adriana Ilavská reprezentovala svoju kategóriu na krajskom kole v Žiline, kde sa jej podarilo úspech zopakovať a postúpiť z prvého miesta na finálne celoslovenské kolo do Bratislavy.

4. 12. 2008

Členovia dobrovoľného hasičského zboru absolvovali skúšky odbornosti 3. stupňa. Okrem šiestich hasičov z Važca (B. Osika, L. Rysula, J. Šeďo, R. Šeďo, T. Bartko, A. Halčín) sa ich zúčastnilo aj 11 členov z OHZ Hybe. Skúšky zložili všetci úspešne a na výročnej členskej schôdzi (24. 1. 2009) im budú slávnostne odovzdané odznaky.

12. 12. 2008

Minuloročné seniorské posedenie pri jedličke vystriedalo posedenie tohtoročné. Organizátori sa snažili niekoľkoročný opakovaný scenár pozmeniť. Netradičný bol už časový posun začiatku akcie, ďalej snaha o zmenu občerstvenia v duchu prichádzajúcich Vianoc (ďakujeme kuchárkam z PD Z. Hybenovej a Z. Kováčovej) a ponuka divadelného predstavenia ochotníkov skupiny DOS Atak 9 z Dovalova. Po naplnení duchovnej a umeleckej stránky každý z prítomných dostal ešte malý vianočný darček.

Účasť na šampionáte

16-ročná Denisa Šeďová, členka tanečného klubu Jesy Vavrišovo, sa kvalifikovala na ME i MS v „dance show“. Na M-SR si v kategórii „sólo“ vybojovala 2. miesto. Na majstrovstvách Európy v Maďarsku skončila spomedzi 97 účastníkov na 24. mieste, čo bolo najlepšie umiestnenie spomedzi Slovincov. Medzi 56 účastníkmi majstrovstiev sveta v Nemecku obsadila 16. miesto. (ai)

Bezpečnostná situácia v obci sa zlepšuje

Podľa štatistík Obvodného oddelenia policajného zboru v Liptovskom Hrádku došlo v poslednom období v našej obci k miernemu poklesu páchania trestných činov a priestupkov. Za posledné vyhodnotené 5 mesačné obdobie bolo v troch najväčších obciach služobného obvodu – Važec, Východná a Hybe – zaznamenaných celkovo 32 trestných činov a 37 priestupkov. Objasnených bolo 21 trestných činov (úspešnosť 65,63 %) a 29 priestupkov (úspešnosť 78 %).

Podľa jednotlivých obcí najviac trestných činov bolo spáchaných v obci Hybe (13, z toho 9 objasnených) a Važec (13, z toho 8 objasnených). Vo Východnej policajti zaznamenali 6 trestných činov, 4 z nich objasnili. „V rámci nápadu trestnej činnosti jednoznačne prevláda majetková trestná činnosť, teda rôzne krádeže. Prevažne sa jedná o objekty

ako sú pohostinstvá, predajne, ale aj rodinné domy,“ uviedol šéf OO KRPZ v L. Hrádku mjr. Mgr. Peter Čajka. Z celkového počtu priestupkov bolo najviac (15) proti bezpečnosti a plynulosti v cestnej premávke. Polícia ďalej eviduje 11 priestupkov proti majetku a rovnaký počet proti občianskemu spolunažívaniu. V páchaní priestupkov jednoznačne „vedie“ Važec s osemnástimi priestupkami (z toho 13 objasnených), v Hybiach zaznamenali 13 (12 objasnených) a vo Východnej 6 (4 objasnené). „V rámci troch najväčších obcí obvodu môžeme jednoznačne konštatovať, že došlo k zlepšeniu bezpečnostnej situácie. Najvýraznejšie je to vidieť v obci Východná, ale aj vo Važci,“ dodal P. Čajka.

V našej obci sa policajti najčastejšie stretávajú s problémami na úseku bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky,

ako je jazda bez vodičského oprávnenia, či jazda na motocykloch bez evidenčných čísel. „Najfrekvencovanejšie je to v letnom období, nakoľko mladí chlapci si počas prázdnin kúpia motocykle, nemajú vodičské oprávnenia, evidenčné čísla, dokonca ani zákonné poisťky, sú nedisciplinovaní, a tak ohrozujú ostatných účastníkov cestnej premávky. Na základe týchto poznatkov sme posilnili výkon služby v obci Važec so zameraním na cestnú premávku, aby sme zamedzili páchaniu týchto priestupkov,“ doplnil P. Čajka.

V celom okrese je podľa polície momentálne najpálčivejší problém s podomovými podvodníkmi. Títo pod rôznou zámienkou zneužívajú dôveru najmä starších ľudí, ktorých následne okradnú. „Podvodníci sú veľmi vynachádzaví, predstavia sa ako díler alebo pracovník poisťovne, prípadne predstierajú problém s autom. Od ľudí vymámiajú peniaze alebo využijú ich nepozornosť a okradnú ich. Apelujem preto na pozornosť občanov, aby neboli príliš dôverčiví,“ upozorňuje P. Čajka.

V rámci prevencie sa polícia venuje aj zlepšovaniu komunikácie s rómskou komunitou. Na obvodnom oddelení sú vytvorené miesta rómskych špecialistov, ktorí pôsobia priamo v teréne. Ich úlohou je spolupracovať so starostami dotknutých obcí, podieľať sa na zvyšovaní právneho vedomia Rómov, riešiť školskú dochádzku, pomáhať pri komunikácii v rómskom jazyku so štátnymi úradmi, spolupracovať s terénnymi sociálnymi pracovníkmi, s riaditeľmi základných a špeciálnych škôl. Tento inštitút funguje už viac ako rok a podľa P. Čajku sa osvedčil a komunikácia s rómskou komunitou sa citeľne zlepšila. (mm)

Výročie vysvätenia nemeckého cintorína

Dňa 28. septembra sme si pripomenuli 10. výročie vysvätenia nemeckého vojenského cintorína. Pietneho aktu sa zúčastnili zástupcovia obce a takmer stovka hostí z Nemecka a Rakúska. Oficiálnu delegáciu z Nemecka viedol prezident nemeckého Ľudového zväzu starostlivosti o vojnové hroby Reinhard Führer s manželkou. Akcie sa zúčastnili i zástupcovia rakúskej organizácie Čierneho kríža, ktorá má na starosti vojnové hroby. Nemeckú stranu zastupovala i delegácia z veľvyslanectva, ktorú viedol vojnový atašé podplukovník generálneho štábu Schmidt.

Zo slovenskej strany sa slávnosti zúčastnila delegácia z Ministerstva vnútra a zástupcovia z Ministerstva obrany. Cirkev zastupovali generálny duchovný ozbrojených síl a zborov SR pluk. Jaroslav Balocký a miestny rímskokatolícky kňaz Vladimír Dzurenda. Nechýbala ani slovenská hradná stráž, vojaci nemeckého

Bundeswahrhu v zálohe a veteráni z Rakúska a samozrejme i pozostalí padlých vojakov. O dôstojný priebeh osláv sa postarala vojenská dychovka i naša folklórna skupina. Cintorín vo Važci je najväčším nemeckým vojenským cintorínom na území Slovenska. Vysvätený bol 11. októbra 1998 a nachádza sa tu vyše osemtisíc hrobových miest. Rozprestiera sa pod panorámou Vysokých Tatier a za architektonické stvárnenie bola tvorcom udelená Cena roka 1999. Ľudový zväz starostlivosti o nemecké vojnové hroby na Slovensku spravuje ešte cintorín v Bratislave, Humennom, Hunkovciach, Prešove a Zborove.

(mm)

Foto: archív OcŮ

Odbojárov ubúda, v aktivitách nepoľavujú

Po druhej svetovej vojne vznikli na Slovensku štyri odbojové organizácie. Na zjazde v roku 1953 fúziou z týchto organizácií vznikol Slovenský zväz protifašistických bojovníkov (SZPB) – organizácia, ktorá zotrvala až dodnes. Do roku 2006, t.j. do 13. zjazdu SZPB bola stavovskou organizáciou patriacou pod Ministerstvo obrany SR. Na 13. zjazde, ktorý sa konal 16. – 17. augusta 2006 prijali uznesenie o prechode stavovskej organizácie skladajúcej sa z priamych účastníkov odboja, ich manželiek a detí, na občianske združenie s pôsobnosťou na území SR. Do tohto občianskeho združenia môže vstúpiť dobrovoľne každý občan, ktorý dovŕšil 18 rokov a ktorý má vlastenecký vzťah k zachovaniu odkazu odboja a osobitne k SNP. Predpokladá sa, že na úrovni obcí odsudzuje utváranie neofašistických organizácií šíriacich rasistickú, národnostnú a náboženskú nenávisť, ktorá sa šíri po Európe a preniesla sa i na Slovensko.

Naša ZO SZPB bola v minulosti jednou z najväčších a s najväčším počtom členov. Okrem priamych účastníkov odboja nimi boli aj pozostalí, manželky a deti. No stalo sa, že po zrušení drobných výhod, hlavne v cestovaní, ktoré boli poskytované príslušníkom odboja a niektorým pozostalým, ZO

bola nútená zrušiť členstvo tým členom, ktorí prestali platiť členské príspevky. K tomuto stavu prispelo aj zvýšenie členských príspevkov pre pozostalých na 60 korún ročne. Aj zdravotný stav našich odbojárov a značný počet úmrtí našich členov mal pre nás negatívny dopad a v súčasnosti patríme medzi organizácie s najnižším počtom členov. Napriek tejto situácii ZO každoročne plnila plány práce, ktoré boli predkladané Oblastnému výboru v L. Mikuláši a tiež boli predmetom jednania na úrovni obce. Aj v roku 2008 si dovoľím tvrdiť, že ZO si splnila svoje hlavné povinnosti. Patrí k nim najmä organizovanie spomienkových slávností. 29. januára sme zorganizovali v spolupráci s OÚ, ZŠ a ZO JDS slávnosť pri 63. výročí oslobodenia našej obce. 9. mája sme si pripomenuli 63. výročie oslobodenia našej drahej vlasti. Tradične sa zúčastňujeme aj osláv na Podbanskom, kde sme si tohto roku pripomenuli 64. výročie SNP v réžii našej obce. Slávnosť bola dôstojná s bohatým kultúrnym programom.

Výbor ZO SZPB i napriek ťažkostiam a zdravotným problémom urobí všetko preto, aby sme dôstojne oslávili i ďalšie výročia v blízkej i vzdialenejšej budúcnosti.

Vladimír ŠÍPKA
tajomník ZO SZPB

Terénny sociálny pracovník

Na základe opakovaného výberového konania bol komisiou podľa daných pravidiel vybraný z dvoch uchádzačov na pozíciu terénneho sociálneho pracovníka Vlastimil Papež z Liptovského Petra, ktorý nastúpi 1. januára 2009 na dobu určitú, 24 mesiacov. Na pracovnú pozíciu asistenta terénneho pracovníka bude vyhlásené opätovné výberové konanie. (ai)

.....

Verejnoprospešné práce pokračujú

Obec obnovila dohodu s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v L. Mikuláši o poskytnutí príspevku na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec v počte 11 osôb na obdobie od 4. 11. 2008 do 30.4.2009. Počet osôb oproti letnému obdobiu rapídne klesol vzhľadom na obmedzené množstvo finančných prostriedkov, ktorými disponuje ÚPSVaR a aj vzhľadom na zimné obdobie. Pracovníci, ktorým bola predĺžená dohoda, nemajú po jej uplynutí nárok na vykonávanie aktivačnej činnosti. Ďalší nárok na 2 krát 6 mesiacov vzniká len pri novej evidencii po pracovnom pomere. (ai)

Nové námestie občas pripomína Benátky

Chybou krásy nového námestia sú obrovské mláky, ktoré sa vytvárajú na ceste od novinového stánku smerom k evanjelickému kostolu. Bývali tam síce aj pred tým, ale po vybudovaní vyvýšeného chodníka voda nemá kam odtiecť a problém nabral na rozmeroch.

„Projekt výstavby námestia vôbec neriešil spôsob odvádzania vody. Na náš podnet sa počas výstavby zabudovalo popod chodník 9 oceľových rúr, ako náhradné riešenie, ktoré má odvádzať vodu do Váhu,“ uviedol Michal Sirotiak, ktorý počas výstavby námestia vykonával stavebný dozor.

Absenciu odkanalizovania námestia odôvodnil projektant Slavomír Božoň podmienkami EÚ, z ktorej fondov bolo námestie financované. „Z pohľadu fondov kanalizácia nebola oprávneným nákladom, nespádala do operačného programu „Renovácia miest a obcí“, ktorý zahŕňa napríklad výstavbu chodníkov, parkové a sadové

úpravy, zastávky, ale nie kanalizáciu. Keby sme ju naprojektovali, obec by to musela uhradiť z vlastných zdrojov, čo by bolo odhadom asi pol milióna korún. Zároveň sme vedeli o tom, že v obci sa plánuje kanalizácia a v rámci nej by sa mohlo vyriešiť aj odvádzanie vody z námestia,“ doplnil S. Božoň.

Podľa našich zistení to však nebude také jednoduché, pretože v obci sa bude budovať splašková kanalizácia, do ktorej sa nesmú odvádzať dažďové a iné povrchové vody. Na tieto by sme potrebovali iný druh kanalizácie, s výstavbou sa však vo Važci neuvažuje.

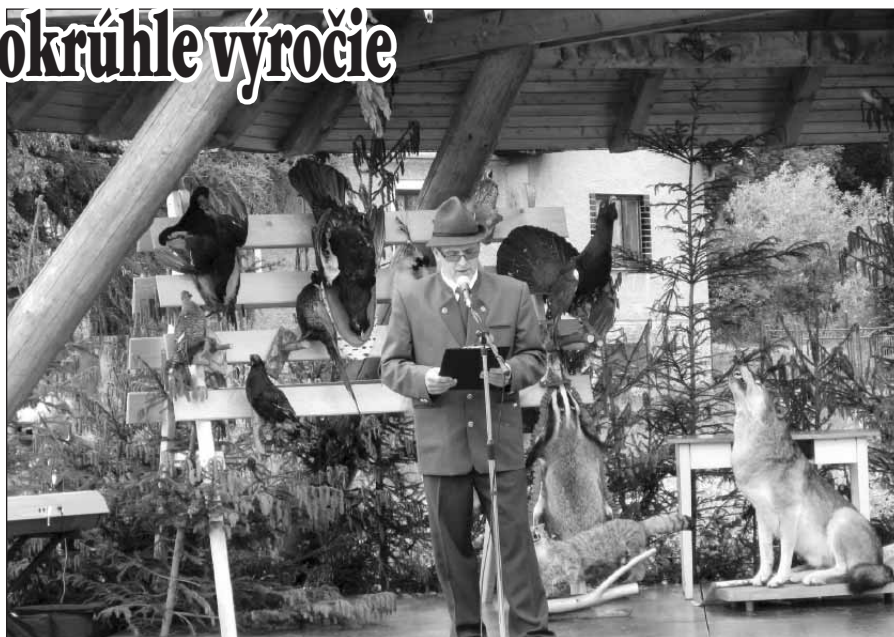
Problém sa nedá vyriešiť ani formou reklamácie u dodávateľa stavby, po-

pradskej firmy PROARCH. „Pokiaľ by v projekte bola plánovaná kanalizácia a preukázalo by sa, že sme my urobili niečo zle, samozrejme, že to spadá do reklamácie a my sa tomu nebránime. Keďže v projekte to nebolo, reklamácia je neoprávnená a muselo by sa to riešiť len ako nová zákazka,“ povedal zástupca firmy Ing. arch. Ján Veselovský.

Podľa slov pracovníka obecného úradu Rastislava Sirotiaka, obec by si s problémom vedela poradiť i svojpomocne. „Odtokové rúry čistíme prostredníctvom VPP, sú priechodné, avšak nie je vyriešený odtok do Váhu, nakoľko trávnatý povrch je vyššie ako ústie rúr. Riešenie spočíva v tom, že by sa vykopali odtokové rigoly, do ktorých by sa osadili betónové žľaby a tie by smerovali k toku Váhu. Toto je však možné realizovať až po zime,“ dodal R. Sirotiak. (mm)

Poľovníci slávilí okrúhle výročie

Poľovnícke združenie Kriváň Važec oslávilo v tomto roku 85. výročie svojho založenia. Pri tejto príležitosti usporiadali 21. júna slávnosť v spolupráci s OcÚ, Poľnohospodárskym družstvom a Pozemkovým spoločenstvom. Odštartoval ju slávnostný sprievod z trhoviska na Námestie slobody, kde pokračoval kultúrny program. Jeho súčasťou bola výstava trofejí, ukážky poľovníckych zvyklostí (vábenie zveri, trubačské signály, pasovanie strelca za lovca) i kynológie a vystúpenie FS Važec. Nechýbali ani súťaže pre deti i dospelých v „poľovníckych disciplínach“ (hádzanie flinty do žita, kŕmenie hladného poľovníka, poznávanie rastlín), poľovnícke občerstvenie a na záver tanečná zábava. Kronikár roku 1923 zaznamenal založenie poľovného spolku Diana vo Važci. Jeho zakladateľom a predsedom bol notár Eugen Ruman a 10-ti členovia - výhradne ľudia vyšších kruhov a bohatí gazdovia. Zmeny a premenovanie

● Predseda PZ Daniel Šeďo.

spolku na PZ Kriváň nastali po skončení 2. svet. vojny. Zvolilo sa nové predsedníctvo s predsedom Jánom Chovanom, hospodárom Michalom Michalíčkom a 23 členmi. Dodnes sa PZ rozvíjalo

pod vedením Mateja Lištiaka, MUDr. Michala Kapsného, Ing. Milana Lištiaka a Daniela Šeđu. V súčasnosti PZ vykonáva právo poľovníctva s 53 členmi na výmere 6 430 ha. (mm)

Foto: vb, archív OcÚ

● Slávnostný sprievod.

● Pasovanie strelca za lovca predviedol hospodár M. Bartko.

Potulky po Vyšnom konci

Mohla by to byť úžasná romantika. Drevené chalúčky učupené pod horou vyzerajú takmer ako namaľované a do reality ich vracajú len obláčky dymu lenivo vystupujúce z komínov. Mnohé sú stále obývané, udržiavané, ale prehliadnuť sa nedajú ani tie opustené, schátrané, zabudnuté. Je ich našťastie len pár, ale – bohužiaľ – nie sú jedinou chybičkou krásy tej časti našej dediny, ktorej hovoríme Vyšný koniec.

Na prechádzke po Vyšnej ulici som stretla usmievavú tetušku. Pristavila sa, prehodili sme pár viet. Jedna zostala v mojej mysli dlhšie. „My sme tu takí zabudnutí, akurát čo sem chodia ľudia z dediny vyvážať bordel.“ Mala pravdu. Za posledným domom smerom Za Kiameň sa síce hrdo týči tabuľka s nápisom „Zákaz sypania smetí!“, no hádam by sme sa niečim takým nedali odradiť, keď sme už priviezli plný „platniak“. náš dobre známy problém

so znečisťovaním vlastného okolia tu má ešte aj iný rozmer. Medzi ulicami Vyšná a Dr. Lučanského tečie potôčik. Teda „tečie“. Možno by aj tiekol, ale keďže musí prekonať menšiu džungľu divoko rastúcich kríkov a kôpky stavebného a iného odpadu, tak sa len horko-ťažko prediera. O čistote svojich brehov a nebodaj aj menšej regulácii môže azda iba snívať. Podobne sú na tom aj obyvatelia ulice Dr. Lučanského, ktorí zatiaľ môžu snívať o ceste, čo nebude pripomínať tankodrom. Ja viem, čakáme na kanalizáciu, ale tiež by ma to štvalo. Kto nemá terénne auto, nech chodí radšej pešo!

Keď sa na to pozriem z tej lepšej stránky, svojim spôsobom možno za pozitívum považovať obnovu a rekonštrukciu starých domčekov. Zatiaľ sú síce v štádiu výstavby, no možno už čoskoro budú ich moderné fasády (a dúfajme, že aj upravené okolie)

● Potoku okrem kríkov a odpadkov hatí cestu najnovšie i zlomený strom. Odpratať ho nemá kto. Foto: (mb)

zaujímavo kontrastovať so spomínanými dreveničkami. A potom možno zmizne aj odpad z potoka, možno niekto zreguluje jeho tok alebo aspoň skultúrni tamojšiu „maxi-flóru“, možno nebude potrebná ani tabuľka so zákazom a možno sa z tankodromu stane ozajstná cesta. Skrátka – možno už Vyšný koniec nezostane celkom zabudnutý (všimli ste si, že sa akosi nezmesil do posledných predvolebných kampaní?) a raz sa možno stane jedným z najkrajších kútov dediny.

Michaela MATEJKOVÁ

Foto: autorka

Územný plán takmer hotový

V prvých mesiacoch nového roku sa pravdepodobne dočkáme dokončenia územného plánu. Tento, pre rozvoj obce mimoriadne dôležitý dokument, má za sebou prvé kolo pripomienkového konania a očakáva sa, že o niekoľko dní sa úspešne uzavrie aj druhé. „K územnému plánu sa vyjadrovalo 35 inštitúcií ako aj obyvatelia obce. Momentálne sa ešte riešia pripomienky súvisiace so životným prostredím, ale nemyslím si, že by boli tak závažné, že by bránili uzavretiu. Máme pred sebou záverečnú fázu a všetko je na najlepšej ceste k tomu, aby územný plán mohol byť v novom roku uzavretý,“ uviedla pre naše noviny Ing.arch. Zuzana Ištoková. Územný plán zahŕňa napr. vyčlenenie lokality na výstavbu rodinných domov v časti Kotelnice, rekreačný areál na Vrškoch (starý amfiteáter), miesto na výstavbu Senior City v oblasti Hliniská, či chatovú oblasť Pod kopou. (mm)

VAŠE NÁZORY

Život vo Važci - ako to vidím ja

Som rada, že som dostala príležitosť na vyjadrenie mojich myšlienok, pocitov, a v tomto článku by som sa chcela vyjadriť k témam, ktoré si myslím najviac Važec trápia. Nie je ľahké napísať na jednu alebo dve strany všetko, čo by som chcela, ale budem sa snažiť vyjadriť to najpodstatnejšie.

Začnem tým, čo je môjmu srdcu najbližšie, čím sa nemôže pýšiť každá obec, my sa môžeme a predsa si to nevážime. Je to folklór a jeho existencia. Je síce pekné, že máme dve folklórne skupiny, ale k čomu je to dobré, keď ani jedna, ani druhá, nie je na takej úrovni, ako by mala. Je to také ťažké dať dokopy sily, zabudnúť na to, čo bolo a urobiť jeden krásny program? Pevne verím, že kompetentní nájdu spoločnú reč a urobia všetko preto, aby to fungovalo tak, ako predtým.

Keď píšem tento článok, práve vrcholí predvolebná kampaň kandidátov na post starostu obce. Ako pred každými voľbami, tak aj teraz sa každý z kandidátov snaží predstaviť svoj volebný program, či už formou letáku alebo mítingu. Ja ako človek, ktorý má záujem o dianie v obci, chcela som sa takéhoto mítingu zúčastniť.

Keďže mi bolo trápne ísť samej, zavolaala som jednej kamarátke, druhej a predstavte si, že obe nezávisle od seba mi povedali „a čo si ty - že míting? To teraz sa bude každý chváliť, čo všetko chce urobiť a potom, keď bude starostom, aj tak nič neurobí. Sú to len sľuby.“ Dávam si otázku, prečo tak reagovali? Majú pravdu? Ostané to zase všetko len na papieri? Veď ten znesie dosť. Alebo predsa sa niečo zmení a naša dedina bude napredovať? Ja sa na to pozerám pozitívne a verím, že áno. To budú ale musieť spolupracovať a zaujímať sa o dianie v obci aj občania a poslanci OZ a spolu so starostom ťahať za jeden koniec. Poslancov sme si nezvolili preto, aby mali raz za mesiac kam ísť, teda na zasadnutie, ale hlavne preto, aby sa zaujímali o problémy v dedine. Žiaľ, doteraz ma ani jeden z tých, ktorým som dala hlas, nepresvedčil o tom, že tam má byť. Ale je to hlavne v rukách starostu, ako si svojich poslancov „vychová“.

Čo ma však teší je fakt, že každému ide o rozvoj kultúry v obci. Ja si to predstavujem tak, že to nebudú „len“ kultúrne podujatia ako „Omilienci“, „Jarné nápadky“ a iné osvedčené akcie, ktoré sa raz

za čas vo Važci konajú. Čo tak pozvať do Važca takého speváka, akým je Ján Ambroz? Zaručujem Vám, že kinosála bude praskať vo švíkoch, a nebudú tam len mladí a starší, ale aj ľudia zo susedných obcí. Už teraz si to viem živo predstaviť, ako bude každý rozprávať o tom, kto k nám príde. Zamyslime sa tiež nad poriadkom, resp. neporiadkom v dedine. V auguste sa na Širokej ulici konala hasičská súťaž. Aby mali kde súťažiaci predstaviť svoj útok, ulica musela byť prázdna. Predstavte si - ona skutočne bola. Nikde ani meter dreva, žiadna vlečka, tráva pokosená, zrazu z nej bola krásna ulica s ešte krajším okolím. Takto to vyzeralo dva dni a potom sme boli tam kde predtým. Štyri vlečky, drevo, atď. Prečo sa o to nik nezaujíma? Jaj, to treba čakať asi do ďalšej súťaže. Neporiadok sa netýka len jednej ulice, ale celej dediny. Všade, kde sa pozriem - bordel. Načo máme v obci tzv. aktivačných pracovníkov? Hádám len nie na to, aby sa opierali o lopaty, klebetili a fajčili. Ale nie len oni, ale každý z nás by si mal pred svojim príbytkom urobiť poriadok. K tomuto problému som sa nechcela vyjadrovať, pretože je to celospoločenská otázka, ale nedá mi to. Čo myslíte, kto bude o pár rokov bývať vo Važci? Ostanú tu mladí ľudia? Bude sa im tu páčiť? Odpoveď je jednoduchá - NIE! Časom tu neostane nik a hlavným dôvodom je to, že deň čo deň stretávame v dedine čoraz viac tých, o ktorých hovoríme ako o „nepripravených“ občanoch. Nechcem nikoho diskriminovať, pretože sú aj takí, ktorí žijú normálnym životom v normálnych podmienkach. Ale čo robia v našej dedine takí, ktorí tu nemajú trvalý pobyt? Pre mňa je argument, že je niekto na návšteve, neprijateľný. Toto by sa malo dať čím skôr do poriadku, pretože keď si s tým vedela poradiť susedná obec, poradí si s tým aj Važec. Len treba chcieť.

Možno sa zdá, že to vidím všetko negatívne, ale pozerám sa na veci tak, ako sú. Nebudem chváliť niečo, čo nie je dobré, som človek otvorený a priamy. Verím, že keď opäť dostanem šancu na napísanie nejakého článku, budem môcť napísať: „Tak som hrdá, že tu bývam a žije sa mi tu lepšie.“ Nezáleží len na vedení obce a poslancoch, ale na každom z nás, ako budeme spolu nažívať a vytvárať podmienky na to, aby sme sa nehanbili povedať - Som z Važca a je to super dedina!

(pohľad mladého občana)

Všade samé problémy

Verím, že takmer každého z nás trápia problémy, ktoré si, aj keď si to neuvedomujeme, spôsobujeme viac-menej sami. Riešenie očakávame od kompetentných, ale ani oni si nevedia v mnohých prípadoch poradiť. Mlyničný potok - ako možný zdroj vody, aj keď dosť chabý v prípade požiaru, ktorý bez problémov tiekol pokiaľ siahla moja pamäť a splachoval tak všetky sekréty zo septikov, teraz netečie. Tratívody septikov však ostali. Skúste si v lete, pred dažďom otvoriť okno. Kde je problém? Problém je v tom, že drevený žľab niekto úmyselne poškodil a tým zmenil smer toku vody a pozdĺž celej dĺžky potoka má takmer každý dom tratívodu do vyschnutého a zanedbaného pôvodného koryta. Aj napriek tomu, že je známy vinník, ktorý to spôsobil, doteraz nebol potrestaný. Skôr naopak. Oči spravodlivosti zostali zažmurané a ani on sám si neuvedomil, čo tým spôsobil.

Oproti problému č. 1 sa nachádza problém č. 2. Priestor pri predajni COOP Jednoty. Chceme sa zbaviť predného skla z auta, stačí zájsť tam. Máme doma obrazovku z televízora, stačí zájsť tam. Nepotrebné oblečenie, tam s ním. Hoci predpokladám, že

všetci poznáme abecedu a vieme čítať, nápisy SKLO a PLASTY sú asi slová cudzieho pôvodu, ktorých význam nepoznáme. A ak aj poznáme význam, ale máme odpad iného druhu, hodíme ho radšej do problému č. 1. A vtedy prichádza problém č. 3. Napriek tomu, že sa tam nádoby na odpad nenachádzajú, igelitové tašky plné prázdnych plastových fľaš necháme tam. Pri silnejšom vetre si ich potom mnohí, ktorí bývajú v okolí, nájdu pred bránou alebo vo dvore. O čo sa nestihne postarať vietor, pomôžu porozvláčať potulujúce sa psy. Nehovoriac o tom, že v kombinácii s ostatnými odpadkami, ktoré sa tam nachádzajú, je to prostredie vhodné na množenie najrôznejších druhov nežiaducich spoluobyvateľov a je bohatým zdrojom šírenie rôznych infekcií. Nemalo by nám to byť ľahostajné. Každé ráno tadiaľ chodí do školy veľa detí, celý deň je tam dosť veľký pohyb ľudí - obchod, poľnohospodárske družstvo, železničná stanica. Sme živými terčami toho, o čom stále počúvame z médií, ale nechceme si pripustiť, že je to naozaj aj veľmi blízko nás. Najsmutnejšie na tom všetkom však je, že si to spôsobujeme my.

(občan)

Poučme sa z minulosti

Važec je moje rodisko, mám pevné korene a žijem tu už niekoľko desaťročí. Vždy som sa zaujímala o dianie v obci a snažila som sa ju reprezentovať v mnohých oblastiach. Pamätám si dedinu s prašnými cestami, v lete s čriedami kráv a husí, v zime slabo osvetlenými, no cítila som sa tu bezpečne. Všetci sme si vážili a chránili tento kútik nášho domova. Každú sobotu sme zametali dvor a cestu pred domom. Priedomia, briežky i priekopy boli bez bodľáča a žihľavy, pretože všetko zelené sa zužitkovalo na krmenie hospodárskych zvierat. Pasienky sa pravidelne čistili, lúky boli vykosené, vyčistené a vyzerali ako záhrady. Bolo úplne bežné a samozrejmé, že deti už od mala pomáhali pri všetkých prácach. Gazdovia sa pri ťažbe dreva z lúk správali zodpovedne, citlivo k prírode a nenechávali po sebe spúšť. Mysleli i na budúce generácie. V domácnosti sa v peci spálilo všetko – papier, piliny, „mrva od kuata“, kôrky i „bjačky“. Mnohí aj dnes drevený odpad zužitkujú, no neraz som videla kôpku pilín a odpadu vysypanú za dedinou, ale i hocike v dedine. (netreba nám spracovanie biomasy?)

V obci je niekoľko lokalít, kde sú divorastúce vrby a kriaky, o ktoré sa nikto nestará. Popadané lístie a konáre spolu s vysypaným odpadom spôsobujú hnilobný proces. Tu by sa tiež žiadalo pravidelné čistenie aspoň raz ročne. Obyvatelia i návštevníci Važca si všimnú nie veľmi vábivé okolie pri niektorých predajniach. Stačilo by častejšie poupratovať, orezať už rastúce stromy alebo zasadiť pár plazivých drevín.

Máme pekné námestie, ktoré stálo nemálo peňazí a ľudskej práce. Bolo

mi ľúto, keď som videla zdevastované lavičky, ktoré majú slúžiť všetkým, nielen deťom a tínedžerom. Niektorí si nevšímajú osadené odpadkové koše, keďže na trávnikoch a záhonoch sú pohodené odpadky. Námestie je v letnej sezóne udržiavané, ale jeho vzhľad kazí

nepokosená tráva na brehu Váhu. Pozornosť by sa mala venovať aj úprave a skrášleniu časti trhoviska. Veď dreviny sa dajú pestovať aj v kameninových kvetináčoch. Kompletnejšie čistenie námestia by sa mohlo zorganizovať za účasti žiakov ZŠ spolu s učiteľským zborom, poslancami i pracovníkmi VPP. Veď mnohí z nich sú i rodičmi a spoločná práca je i výchovným prostriedkom. Myslíte si, že by takáto práca deťom uškodila? Malo by nám všetkým záležať na tom, aby naša obec bola čistejšia a krajšia. Stačí tak málo – dobrá organizácia a chuť pracovať pre dobro veci a pokračovať v tom pravidelne každý rok, aby sa to dostalo do povedomia každého. Pozornosť sa venuje aj údržbe cintorína. Žiadalo by sa pokosiť a udržiavať priestor za pomníkmi pri múre vedľa hlavnej brány, prípadne zasadiť niekoľko tují.

Viem, že doba doniesla všeličo nové, no neodsúvame do úzadia to dobré, čo platilo kedysi. Dnes sa viac venujeme sebe a strácame kontakt s okolím. A práve kontakt s okolím, s prírodou a zdravý sedliacky rozum pomáhali našim predkom žiť súdržne a spoločne zveľaďovať a chrániť to „svoje“. Spoločnou prácou sa dá dosiahnuť vždy viac ako jednotlivo. Platilo to a bude platiť vždy.

Ako na to?

Čas je neúprosný a pomaly tu máme Vianoce. Je to čas, kedy by sme mali byť k sebe milší a tolerantnejší. No čas a doba nám to neumožňuje, lebo svet je nespravodlivý. Vždy bol, ale rozdiely a naše zákony neboli nikdy také, aké sú dnes.

Taká materská škôlka. Televízia a všetky médiá poukazujú na zníženú pôrodnosť a teda na „nedostatok“ detí. Majte ich! Dnes nemôžete dať dieťa len tak do škôlky. Kapacita našej to neumožňuje. Sú síce zvýhodnené deti, ktorých obidvaja rodičia sú zamestnaní, ale je to vždy pravda? Ako si má matka nájsť robotu, keď prvé, čo sa vás spýtajú je, či máte zariadené deti. A do škôlky dieťa nezoberú, lebo ste doma. Môžete sa utrapiť, čo ďalej.

Ale máme aj vynaliezavých spoluobčanov, ktorí jednoducho donesú falošný papier o zamestnaní od manžela alebo kamaráta a - mamy sú doma a deti v škôlke. Každý spokojný. Ale zas je tu ale! Ako deti týchto rodičov môžu mať stravné lístky za pár korún ako sociálne prípady, keď obidvaja rodičia sú zamestnaní? Zase je tu rozdiel len pre jednu skupinu – skupinu špekulantov! Nevie v takomto prípade škôlka, resp. obecný úrad zakročiť? Veď dieťa v značkových veciach vozíace sa každé ráno do škôlky na aute nemôže byť sociálny prípad. Prečo má doplácať tá druhá skupina, ktorá veľakrát zarába minimálnu mzdu, na takéto deti a špekulantov rodičov?!

Tak teda nasadíme si ružové okuliare a robme sa, že všetko je v najlepšom poriadku a zaželajme si veselé Vianoce! (občan)

Foto: mm

Z činností miestnych komisií

Sociálna komisia

Sociálna komisia pri OÚ Važec pracuje v zložení: M. Gočová – predsedníčka, D. Lučanská, D. Halčinová, V. Profantová, Z. Profantová, E. Božoňová. Jednou z najhlavnejších náplní práce je zaoberať sa sociálnou a zdravotnou problematikou občanov, vykonávať sociálne poradenstvo a terénnu sociálnu prácu orientovanú na prácu s rómskou komunitou, vyjadrovanie sa k materiálom týkajúcim sa bytových záležitostí občanov. Nakoľko vo Važci máme veľa starších občanov, najväčšou prioritou bolo prehodnocovanie žiadostí občanov o opatrovateľskú službu. Keďže z rozpočtu obce na rok 2008 nám bolo pridelených 600 tis. korún, vyhovieť všetkým nebolo možné. Momentálne máme 11 občanov, ktorí majú opatrovateľskú službu a opatrujú ich rodinní príslušníci a troch občanov, o ktorých sa stará profesionálna opatrovateľka V. Profantová, nakoľko sú to ťažké prípady a potrebujú celodennú starostlivosť. Počas roku sa zrušila opatrovateľská služba štyrom občanom, buď z dôvodu úmrtia alebo na vlastnú žiadosť. Sociálna komisia taktiež riešila žiadosti na podnet Úradu práce, soc. vecí a rodiny, ako sú návštevy sociálne slabších rodín. Na základe tohtoročných skúseností sme prišli aj na nedostatky, ktoré sa budeme snažiť v budúcom roku odstrániť a tým skvalitniť našu prácu v prospech občanov.

Milena GOČOVÁ, predsedníčka komisie

♦ Kto má nárok na opatrovateľskú službu?

Opatrovateľská služba je jednou zo špecializovaných činností na riešenie sociálnej núdze občanov. Môže byť poskytnutá občanovi, ktorý pre svoj nepriaznivý zdravotný stav potrebuje pomoc inej osoby pri zabezpečovaní nevyhnutných životných úkonov, nevyhnutných prác v domácnosti alebo kontaktu so spoločenským prostredím. Taktiež je možné poskytovať opatrovateľskú službu dieťaťu alebo matke „viačorčať“ za presne určených podmienok. Detaily upresňuje zákon o sociálnej pomoci a VZN obce.

♦ Čo musí urobiť občan, ktorý by opatrovateľskú službu potreboval?

Opatrovateľská služba sa môže poskytnúť na základe písomnej žiadosti doručenej obecnému úradu. Žiadosť musí obsahovať potvrdenie o prijíme žiadateľa a spoločne posudzovaných osôb (manžel / -ka), lekárske potvrdenie o zdravotnom stave a dokladovať je potrebné aj majetkové pomery.

♦ Kto rozhoduje o oprávnenosti nároku na opatrovanie?

Poverený zamestnanec je oprávnený vykonať sociálny prieskum v rodine. Na základe tohto prieskumu sa určí, či je opatrovateľská služba potrebná a v akom rozsahu. Opatrovateľskú službu schvaľuje starosta obce.

♦ Aké sú náklady na opatrovanie pre občana a pre obec?

Opatrovaný občan je povinný platiť obci úhradu za poskytnutú opatrovateľskú službu. Nemusí tak robiť len vtedy, ak jeho príjem je nižší ako 1,2 násobok životného minima. Výška úhrady závisí od rozsahu poskytovaných úkonov. Obvykle opatrovaní občania platia niekoľko stoviek korún mesačne. Opatrujú ich najčastejšie rodinní príslušníci, ktorí za túto prácu dostávajú mzdu od obce. Opatrovateľská služba je pre obec finančne mimoriadne náročná, pretože ju financuje z vlastného rozpočtu (zhruba 600 – 700 tisíc korún ročne), štát neprispieva.

Komisia pre ochranu verejného poriadku a dopravy

V roku 2008 členovia komisie (JUDr. J. Chovan, V. Halko, D. Michalko) riešili dve sťažnosti na občianske spolunažívanie, jednu na riešenie dopravnej situácie a dve porušenia Všeobecne záväzných nariadení obce Važec. V blokovaní konaní za porušenie VZN boli udelené finančné postihy vo výške 400 korún. Prvý postih bol za pohryznutie psom a druhý za nedovolený vývoz komunálneho odpadu za cintorín. Práve pri riešení nedovoleného vývozu komunálneho odpadu som ostal prekvapený správaním obvinenej pani P. J., ktorá si bola vedomá porušenia VZN, ale len do tej doby, dokiaľ sa komisia nedohodla na postihu a to udelení finančnej pokuty. Potom nám dotyčná osoba vynadala, že sa môžeme hanbiť. Na celej veci je smutné to, že komisia sa má hanbiť za to, že ona vyviezla komunálny odpad a tým znečistila našu obec. Áno, hanbím sa pred pozvanou návštevou, keď sa ideme prejsť po okolí Važca a vidím všade smeti. Vtedy sa ja hanbím, že máme takých spoluobčanov, ktorým je jedno, v akom prostredí žijú.

Ing. Zdeno BARÁNI, PhD., predseda komisie

Komisia pre kultúru a šport

Športovo-kultúrna komisia sa v roku 2008 schádzala pred každou väčšou akciou, či už to boli – v športovej oblasti – zimné športové hry, letné športové hry a taktiež cezpoľný beh. Od minulého roku sme šport rozšírili o turnaj v nohejbalu mužov a v tomto mesiaci sa bude konať aj futbalový turnaj žiakov. Medzi najväčšie kultúrne akcie, ktoré sme poriadali, patrí Otváranie studničiek a oslavy SNP na Podbanskom. Chceme zachovať aj aktivity, ktoré sa začali vlani, ako je obecná zabíjačka, vianočné pásmo pred kostolom a následné spievanie popod obloky. (Komisia zasadá v zložení, ktoré sa mení v závislosti od konkrétnej pripravovanej akcie)

Iveta ILAVSKÁ, predsedníčka komisie

Úrady obnovujú evidenciu pozemkov

Správa katastra Liptovský Mikuláš začala konanie o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim (tzv. ROEP) v katastrálnom území Važec. „ROEP bude v prvom rade riešiť pozemky, ktoré sú dôležité pre obec a to predovšetkým v extraviláne. Ide najmä o určenie hraníc s Východnou, Štrbou a TANAP-om. Až po tomto zadefinovaní sa bude od čoho odrážať i pri určovaní konkrétnych pozemkov. Dôležité je napríklad vysporiadanie pozemkov, ktoré vedú popod cestu č. 18 a podobne,“ uviedol starosta obce Rastislav Profant. Zisťovacie konanie bude trvať tri roky. Kataster zároveň vyzýva vlastníkov alebo iné oprávnené osoby, aby doplnili a poskytli údaje o pozemkoch v ich užívaní a o právnych vzťahoch k nim. Údaje je možné poskytnúť komisii na obnovu evidencie pozemkov v lehote do 31. 12. 2009 vždy v stredu od 9.00 do 16.00 hod. v budove Obecného úradu Važec. V súvislosti s ROEP sa začiatkom roka 2009 uskutoční i verejný hovor, na ktorom budú občanom poskytnuté podrobnejšie informácie. (mm)

Rodičovské združenie má novú predsedníčku

Úvodná plenárna schôdza rodičovského združenia sa tohto roku konala 4. októbra. Rodičia tu mali možnosť dostať odpovede na mnohé otázky, ktoré ich zaujímajú a trápia. Mrzí nás, že vzhľadom na počet žiakov bola účasť rodičov veľmi nízka. Jedným z bodov programu bolo aj odsúhlasenie rodičovského príspevku vo výške 250 korún na žiaka. Financie sa využívajú na podporu záujmových krúžkov, zakúpenie sladkostí pri školských podujatiach aj ako príspevok na nákup učebného materiálu. Podrobne sú príjmy a výdaje vypracované v rozpočte RZ.

Hlavným bodom plenárnej schôdze bola voľba predsedu RZ. Máriu Strišovskú vystriedala v tejto funkcii Miroslava Michalíčková.

RZ je akýmsi mostíkom medzi rodinou a školou. Každá trieda má spomedzi rodičov zvoleného triedneho dôverníka, ktorý spolupracuje s pedagógmi a rodičmi. Za jednotlivé triedy boli zvolení dôverníci, ktorí sú zároveň členmi výboru: 1. tr.: Alena Čupková, 2. tr.: Mária Užiková, 3. tr.: Miroslava Bartková, 4. tr.: Diana Halková, 5. tr.: Jana Lištiaková, 6. tr.: Miroslava Michalíčková, 7. tr.: Dana Bartošová, 8. tr.: Lenka Jakubčíaková, 9. tr.: Ľubica Miždová. Ďalšími členmi výboru sú: Mária Strišovská, Mgr. Jana Šuleková a Bibiana Zuštinová.

Činnosť RZ sa nezaobíde bez dobrej spolupráce medzi školou a rodinou. Veríme, že sa nám podarí túto spoluprácu čoraz viac zdokonaľovať. Preto

sa obraciame na Vás, rodičov, aby ste si aj v dnešnej uponáhľanej dobe našli čas, ponúkli nám pomoc v rámci svojich možností, veď nám ide všetkým o naše deti.

Veríme, že zriadenie internetovej stránky školy (www.zssmsvazec.wbl.sk) prispeje k lepšej informovanosti a dozviete sa tam všetko potrebné o našej činnosti. Blíži sa čas Vianoc, preto RZ v spolupráci so ZŠ pripravuje pre žiakov našej školy 19. 12. „Vianočnú besiedku“.

Na záver si dovoľíme poďakovať všetkým rodičom, sponzorom, ako aj pedagógom a vedeniu tunajšej ZŠ, ktorí prispievajú svojou ochotou pomôcť k dobrej vzájomnej spolupráci. (rz)

Lišák rozdával v škole darčeky

Spolupráca s učiteľským zborom bola super, veľmi sa nám tu páčilo a radi sa tu vrátíme,“ uviedol oblasťný riaditeľ PSS Ing. Jozef Hlavčo.

Ako ďalej povedal, podobné akcie by sa mohli v budúcnosti stať v našej škole samozrejmosťou. Podľa slov riaditeľky školy Mgr. Agaty Ilavskej, deti boli športovým dňom nadšené a veľký úspech zožal aj maskot lišák. „Kedysi bol maskotom PSS bobor, lebo si sám stavia svoje domčeky a je pracovitý. Teraz sme dali lišiaka, lebo je prešibanejší a vie lepšie narábať so svojimi korunkami,“ dodal J. Hlavčo. (mm)

● Lišák si deti okamžite získal nielen svojím vzhľadom, ale aj plným vreckom cukríkov.

Koncom septembra zorganizovala Prvá stavebná sporiteľňa (PSS) v spolupráci so základnou školou „Športový deň s lišiakom“. Deti súťažili v rozmanitých disciplínach (beh, hod kriketkou, vybijaná, futbal) a za svoju snahu každý dostal od maskota sporiteľne odmenu. Naprázdno neobišiel ani učiteľský zbor a vďaka štedrému lišiakovi si pedagógovia pochutnali na čokoládových tortičkách. Akciu zorganizovali pracovníci obchodného zastúpenia PSS z Liptovského Hrádku – budova pošty a investovali do nej 15

tisíc korún. „Nápad zorganizovať podobnú akciu vznikol pri našej návšteve u pani riaditeľky a sme radi, že sa stala skutočnosťou. Sli sme do toho jednak preto, že sme považovaní za banku ľudovú a ponúkame aj výhodné sporenie pre deti, ktoré podľa mňa nemá momentálne na Slovensku konkurenciu. A ako inak sa máme lepšie prezentovať ako prístupom k ľuďom? Vážec sme si vybrali preto, že je to veľká odľahlá obec, ale jej obyvatelia patria v rámci starostlivosti o klienta jednoznačne do územia Liptovského Hrádku.

Deviataci hľadajú talent

Deviataci si pre žiakov našej školy pripravili zábavnú súťaž „9. hľadá talent“. Decká súťažili v tanci, speve, recitovaní, vydávaní rôznych zvukov. Do prvého kola sa ich prihlásilo 23, do druhého však postúpilo len 18. Počas druhého kola sa ale niektorí súťažiaci vzdali. Porota, ktorú tvorili žiaci deviatej triedy, do finále posunula päťicu súťažiacich. Uvažuje však aj nad divokou kartou. Finále sa uskutoční 19. decembra 2008 na vianočnom posedení v telocvični ZŠ. (js)

Školská telesná výchova

Vyučujúcimi telesnej výchovy v tomto školskom roku sú Mgr. Ján Maroši a Mgr. Martin Pohlod, ktorý nahradil Miroslavu Juhásovú (je na materskej dovolenke). Materiálno-technické vybavenie školy je na slušnej úrovni, máme najväčšiu telocvičňu v okrese. Nie je síce vybavená v plnej miere, ale jednotlivé náradia postupne pribúdajú. Na školskom dvore je antuková dráha s trávnaťm ihriskom, o ktoré sa vzorne stará náš školník Michal Ilavský.

V tomto školskom roku sme otvorili päť krúžkov, kde deti majú možnosť ukázať a zdokonaľovať svoje športové zručnosti. Krúžky vedú kvalifikovaní ľudia, z ktorých nie všetci sú vyučujúcimi v škole. Ako prvé v týždni sú

futbalové krúžky. V utorok siedma hodina patrí prvému stupňu (23 malých futbalistov a 1 futbalistka) a ôsma hodina druhému stupňu (16 chlapcov, 2 dievčatá). 21 dievčat sa každú stredu stretáva s cvičiteľkou Jankou Pastuchovou na aerobiku. V piatok vedie Ján Jurčo krúžok športovej streľby. Posledným krúžkom je plavecký. Má ho na starosti J. Maroši, ktorý každú sobotu navštevuje s 18 žiakmi mestskú plaváreň vo Svite.

Mladí športovci sa v tomto školskom roku zúčastnili dvoch súťaží. V septembri to bol cezpoľný bez. V kategórii chlapcov (vyše 60 súťažiacich) sa na slušnom 18. mieste umiestnil ôsmak Stanislav Šeďo. Na peknom 16. mieste

skončila piatačka Andrea Miždová. Tu treba podotknúť, že Andrea súťažila s o štyri roky staršími dievčatami.

V októbri sa chlapci zúčastnili futbalového turnaja v Okoličnom. V konkurencii šiestich mužstiev skončili piaty.

V novembri sa štyria žiaci (D. Bubniak, T. Šulek, Z. Užíková, D. Michaluková) zúčastnili vedomostnej súťaže „Olympijský rok 2008“. V konkurencii šiestich škôl obsadili pekné druhé miesto. Pred vianočnými prázdninami plánujeme v škole usporiadať futbalový turnaj pre prvý a druhý stupeň. Pozvánku dostanú ZŠ zo Štrby, Šuňavy, Hýb a L. Hrádku.

A čo mne osobne vo Važci chýba? Myslím si, že v obci je dostatok mladých ľudí, ktorí by mali záujem športovať. Dovoľ som sa, že futbalový klub, ktorý tu bol, zanikol. Bolo by dobré, najmä pre mladých chlapcov, ktorí chcú hrať futbal – podotýkam, je ich dostatok – znovu obnoviť myšlienku futbalového klubu!

Mgr. Martin POHLOD

www.slsp.sk sporotel: 0850 111 888

Vložte svoje úspory v korunách a získajte EUROhotovosť už dnes

Úrok
vopred
a v eurách

(rek)

U nás na úroky nečakáte.
Úrok za dobu viazanosti vám vyplatíme
v hotovosti vopred a v eurách.

**SLOVENSKÁ
SPORITELŇA**
Vaša banka

Výroky žiakov

- ☺ Z čoho sa skladá kompas?
- Juhozápad, severovýchod, severozápad.
- ☺ Akú krajinu poznáš?
- Kopcovitú, rovinatú, hrboľatú, skalnatú.
- ☺ Ktoré sú susedné štáty SR?
- Východná, Hrádok, Mikuláš, Štrba...
- ☺ Naše najväčšie mestá sú Bratislava, Čechy, Maďarsko a Poľsko.
- ☺ Najstaršie mesto na Slovensku je Praha.
- ☺ Povedz niekoľko listnatých stromov.
- Jedľa, jablčník.
- ☺ Aké poznáš oceány?
- Tichý oceán, Indický oceán, Severný ľadový oceán a ešte ich je veľa a veľa.
- ☺ Aké existujú morské prúdy?
- Vlnité, obrovské, kruté a sťahovacie.
- ☺ Čo je to prameň?
- Prameň je úzka cestička, cez ktorú sa vyvíjajú ďalšie cestičky a tie sa nazývajú korytka. Tie korytka sa potom rozširujú a z toho vznikne prameň.

Bleskovky zo školy**ŽIACKY PARLAMENT**

Zástupcovia žiakov druhého stupňa vytvorili žiacky parlament. Žiaci majú možnosť podieľať sa na chode školy, podávať pripomienky, námety. Schádzajú sa prvý pondelok v mesiaci, alebo podľa potreby s vedením školy. Na pripomienky a námety ostatným žiakom slúži schránka umiestnená na prízemí školy. Predsedníčkou je Veronika Kšenzakovičová a členmi sú: Andrea Miždová (5. tr.), Radovan Šulek (6. tr.), Veronika Čupková (7. tr.), Jaroslava Feriančeková (8. tr.), Zuzana Ťžiková (8. tr.), Dávid Bubniak (9. tr.).

TÝŽDEŇ ZDRAVEJ VÝŽIVY

Od 10. 11. 2008 do 14. 11. 2008 prebiehal na našej škole Týždeň zdravej výživy. Zapojili sa všetci žiaci formou projektov, výtvarných prác, referátov, ale aj prakticky. Nosili si do školy zdravú desiatu, v ktorej sa nachádzala vo zvýšenej miere zelenina a ovocie. V tomto týždni sme sa snažili dať stop „sladkostiam“, ktoré neraz nahrádzajú školskú desiatu. Niektoré triedy si pripravili aj praktické ukážky zdravej výživy.

ŠKOLSKÉ MLIEKO

ZŠ a MŠ vo Važci sa opäť zapojila do akcie „Školské mlieko“, ktorá má za cieľ zvyšovať spotrebu mlieka a mliečnych výrobkov v SR. V spolupráci s Tatranskou mliekarnou a. s. v Kežmarku, sme požiadali o príspevok z finančných zdrojov Európskej únie a národných zdrojov v rámci Výnosu Ministerstva pôdohospodárstva SR. V mesiaci november 2008 sa zapojilo do tejto akcie 50 žiakov MŠ a 60 žiakov ZŠ.

Zdroj: www.zssmsvazec.wbl.sk

**ŠKOLA I OBEC
NA INTERNETE**

Naša obec i škola sa snažia držať krok s dobou, čoho dôkazom je i prezentácia na internete. Na obecnej stránke (www.obecvazec.sk) nájdete rôzne informácie o histórii obce, činnosti miestnych organizácií, zápisnice zo zastupiteľstiev, prehľad kultúrnych a športových akcií, cintorín v digitálnej podobe a veľa iného. Podobne rôznorodá je i stránka základnej školy (www.zssmsvazec.wbl.sk). Ponúka prehľad o organizácii školského roka, rozvrhy hodín, školské aktivity, projekty a bohatú fotogalériu. (mm)

Milí bratia a sestry!

O pár dní vyvrcholí adventný čas očakávania radostnou zvesťou anjelov v tichu betlehemskej noci: „Nebojte sa, veď zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude všetkému ľudu, lebo narodil sa vám dnes v meste Dávidovom Spasiteľ, ktorý je Kristus Pán.“ Boh sa tej noci sklonil so svojou milosťou k nám hriešnym ľuďom vo svojom synovi Ježišovi Kristovi. Boh vstúpil do tohto sveta, aj keď Ho nečakali a nevíťali. On k nám vstupuje vo chvíľach najväčšej slabosti. Ježiš Kristus je tu medzi nami, prichádza a klope na dvere našich srdiec. A my sa musíme pýtať: Je miesto pre Pána Ježiša tu medzi nami, máme miesto pre Pána Ježiša v našich rodinách. Dnes?

V katedrále v jednom francúzskom meste bol vo vitrážových oknách v období stredoveku namaľovaný Betlehem. Bolo tam všetko, čo má v Betleheme byť. Mária, Jozef, kravička, oslík, kolíska. Ale kolíska ostala prázdna. Chcel maliar azda zistiť, koľko ľudí si vôbec všimne, že v kolíske chýba Ježiš?

Koľko veľa vecí považujeme pred Vianocami za dôležité. Nakupujeme darčeky, chceme nájsť pre každého ten pravý, stihnúť napiecť, ozdobiť strom-

ček, uvariť slávnostnú štedro-večernú večeru, aby všetko bolo, ako má byť. Aby boli u nás Vianoce. Ale nie pre to sú Vianoce Vianocami. V túto noc sa narodilo dieťa. Ježiš - Boží Syn.

On je dôležitý. Aby sa narodil u nás doma. Aby tá kolíska neostala prázdnu. Ježiš priniesol na svet možnosť záchranu pre nás. Pán Boh ho sem poslal, aby sme Ho poznali ako láskavého, milujúceho, aby raz za nás zomrel a pripravil pre nás spasenie.

Toto všetko chce priniesť Boží Syn do našich domovov. Lásku, prijatie, možnosť záchranu. Pán Ježiš prichádza. Ak si Ho všimneme, má moc mnohé zmeniť v našich životoch. Ježiš Kristus nám ponúka milosť. Nebuďme voči tej ponuke ľahostajní, ale prijmime ju na našu záchranu.

Prajem všetkým nám, aby sa Ježiš na tieto Vianoce narodil v srdci každého z nás.

**M. SABOVÁ, administrátorka
ev. cirkev. zboru Važec**

Príchod Pána

Slovo „advent“ znamená príchod. V našom chápaní ide na prvom mieste o prvý príchod Ježiša Krista na tento svet pred 2000 rokmi a o druhý príchod, keď Ježiš príde v sláve. Cirkevní otcovia hovoria ešte o „treťom“ príchode, ktorý je uprostred týchto dvoch. Je to príchod Ježiša Krista do tvojho života. Ježiš túži vstúpiť do života každého jedného z nás a potom obidva príchody, spomínané na začiatku budú mať pre nás význam a zmysel.

Ježiš je, ako píše sv. Ján na začiatku svojho evanjelia, svetlo, ktoré prichádza na túto zem a osvecuje každého človeka prichádzajúceho na svet. Prišiel však medzi svojich, a vlastní ho neprijali. Ľudia totiž milovali viacej tmu ako svetlo, milovali viacej hriech ako Boha. Tým však, ktorí ho prijali a uverili v jeho meno, dal moc stať sa Božími deťmi: tým čo sa nenarodili ani z krvi, ani z vôle tela, ani z vôle muža, ale z Boha. Viera sa nedá dediť, môže sa odovzdávať, ale v konečnom dôsledku sa pre vieru potrebujem rozhodnúť sám. Pán čaká na moju slobodnú odpoveď. Nemôže to za mňa urobiť ani farár, ani rodičia či priatelia, dokonca ani môj partner v manželstve. Toto rozhodnutie je na mne – prijať Ježiša Krista do svojho života. Ježiš zmení môj život. Aj o tom je viera. Už nezostanem ten istý.

Si pripravený „zaplatiť cenu“, aby Ježiš mohol byť Pánom tvojho života? A potom bude môcť byť pre teba aj Spasiteľom. Sv. Pavol píše: „Zmierte sa s Bohom!“ (2 Kor 5, 20b) a Ján Krstiteľ nás vyzýva: „Pripravte cestu Pánovi, vyrovnajte mu chodníky!... Prinášajte ovocie hodné pokánia! (Mt 1, 3.8)“ Tieto slová Duch Svätý oživuje teraz a na tomto mieste. Tieto slová sú adresované mne i tebe.

Vladimír DZURENDA, administrátor RK farnosti vo Važci

Nebojme sa eura

V súvislosti s príchodom novej meny vám prinášame niekoľko užitočných informácií, ktoré by vám mali uľahčiť prvé dni s eurom.

• Čo bude so starou menou?

Staré bankovky a mince sa zlikvidujú. Túto likvidáciu starej meny bude zabezpečovať Národná banka Slovenska.

• Kde sa budú raziť euromince?

Razenie mincí prebehne v mincovni v Kremnici.

• Akú úlohu pri konverzii zohrávajú občania?

Občania nemajú v tejto súvislosti žiadne konkrétne úlohy. Mali by sa však pripraviť na zmenu vo forme nominálne nižších hodnôt, a teda aj na nižšie položky na svojich výplatných páskach, dôchodkoch, sociálnych dávkach, ale i bankových kontách. Na druhej strane i ceny tovarov a služieb, ktoré budú občania kupovať, budú mať nízke hodnoty. Občan má aj nenahraditeľnú kontrolnú funkciu v celom procese zavedenia eura, hlavne v tom, aby sa tento proces nezneužil na skryté zvyšovanie cien. Vzhľadom na to, že výmena peňazí nebude v bankách spoplatnená, odporúčame občanom uložiť si všetky finančné prostriedky (okrem potrebného minima) na účet, kde bude mena automaticky prevedená.

• Bude výmena hotovosti v banke spoplatnená?

Ak by ste chceli vymeniť koruny na eurá ešte v roku 2008, banke zaplatíte štandardný poplatok za výmenu. Od 1. 1. 2009 výmena SKK v hotovosti nebude v bankách spoplatnená. Bankovky bude možné bezplatne vymeniť v priebehu jedného roka od konverzie (teda do 31. 12. 2009) vo všetkých obchodných bankách. Po tomto období bude bezplatná výmena možná len v NBS. Výmena bývalých slovenských bankoviek v NBS nebude časovo ohraničená, to znamená, že ak niekto prinesie bankovky do NBS o 20 rokov, dostane za ne eurá prepočítané konverzným kurzom a výmena bude uskutočnená bezplatne. V prípade mincí nebude ich výmena spoplatnená v žiadnej banke do 30.06.2009, od 01.07.2009 sa budú dať bezplatne vymeniť len v NBS. Do konca roka 2013 sa budú mince v NBS vymieňať rovnakým spôsobom ako bankovky. Ak si nestihnute slovenské mince vymeniť do konca roka 2013,

už vám ich nikto nikde nevymení.

• Aké sú typy bankoviek a mincí?

Existuje 7 druhov bankoviek v nasledujúcich nominálnych hodnotách: 500, 200, 100, 50, 20, 10 a 5.

Ich motívom je 7 architektonických slohov. Bankovky sú jednotné vo všetkých krajinách eurozóny. Mince je 8 druhov a to: 2 a 1 euro, 50, 20, 10, 5, 2 a 1 cent. Mince majú jednu stranu spoločnú a druhá nesie národné špecifické znaky krajín eurozóny.

• Budú sa naďalej používať kolkové známky?

Od 01.01.2009 budú vydané nové kolkové známky v eurách, zároveň sa však budú môcť počas duálneho obehu, teda do 16.01.2009, používať aj kolkové známky v hodnotách v slovenských korunách. Na týchto kolkových známkach však nebude duálne zobrazená cena. Zo zákona vyplýva aj možnosť odkupovania kolkových známok vydaných v SKK. To bude prebiehať do konca roka 2009.

• Ako to bude s poštovými známkami?

Známky, na ktorých je uvedená hodnota v SKK, bude možné používať do konca roka 2009. Od 01.01.2009 bude Slovenská pošta predávať iba známky v eurách alebo s vyznačenou gramážou. Od 01.01.2009 budú teda v obehu známky s nominálnymi hodnotami v korunách, v eurách alebo tie, na ktorých je uvedená gramáž. Známky v SKK prestanú definitívne platiť a používať sa 31. 12. 2009. Po skončení platnosti známok v SKK ich pošta nebude vymieňať za nové.

• Ako budú platiť poštové poukážky?

Poštové poukážky, na ktorých je uvedená suma v slovenských korunách, budú platné iba do konca roka 2008. Od 1. 1. 2009 budú na poštách všetky typy poštových poukážok už iba v platnej mene, teda v eurách. Pošta bude koncom roka pracovať v obmedzenom režime. Posledný deň

roka 2008 nebudú pošty otvorené pre verejnosť a otvoria sa až 2. 1. 2009.

• Kto bude mať najviac starostí so zavedením eura?

Možno očakávať, že najviac problémov so zavedením eura budú mať starší ľudia, nízkoprijemové skupiny, nezamestnaní a hendikepovaní, pretože nebudú natoľko informovaní ako ostatné skupiny. Pracujúce skupiny, ktoré platobný styk využívajú každý deň, nebudú vidieť v novej mene taký problém.

• Ako budú fungovať reklamácie, napríklad ak budeme v januári žiadať vrátenie peňazí za tovar, ktorý sme kúpili pod vianočný stromček?

Reklamácie aj všetky ostatné obchodno-právne vzťahy budú platiť rovnako ako pri slovenských korunách. Ak ste tovar zakúpili v korunách a reklamáciu vám uznajú po zavedení eura, obchodník vám vráti hodnotu tovaru prepočítanú konverzným kurzom na eurá.

• Keď si kúpim eurobalíček v decembri, môžem ním hneď platiť?

Nie. Eurobalíček, alebo inak povedané štartovací balíček obsahuje slovenské euromince a tie začínajú platiť až 1. 1. 2009. To znamená, že mincami z tohto balíčka môžete platiť až od prvého minútu roku 2009.

• Budem musieť podpísať nové zmluvy, napr. na kúpu bytu?

Nie, všetky zmluvy zostávajú v platnosti tak ako doteraz. Podľa zákona platí kontinuita právnych vzťahov. To znamená, že ak máte podpísanú zmluvu na kúpu alebo prenájom bytu, zostáva v platnosti. Podobne je to aj so všetkými úvermi, pôžičkami, splátka-

(Dokončenie na vedľajšej strane)

mi či zmluvami, platia bez zmeny aj po zavedení eura.

• Odkedy môžem na Silvestra a Nový rok použiť platobnú kartu?

Karty sa budú používať bez obmedzenia. Ak budete kartou platiť 31. 12. 2008 o 22.00 hod., z karty sa vám stiahne suma v korunách. Ak budete tou istou kartou platiť 1. 1. 2009 o 6.00 hod., z účtu vám bude stiahnutá suma v eurách.

• Ako budem vedieť, kde mám po 1. 1. 2009 čím platiť?

Od 1. 1. 2009 do 16. 1. 2009 platí na Slovensku tzv. duálny obeh, to znamená, že sa bude dať platiť tak eurami, ako aj slovenskými korunami, no obchodníci budú musieť vydávať už iba eurá. Vy ako zákazník môžete za svoj nákup zaplatiť korunami alebo eurami, alebo časť platby urobiť v eurách a časť v korunách, alebo môžete na zaplatenie jednoducho použiť platobnú kartu.

• Môže sa stať, že obchodník mi nebude mať vydať? Čo mám potom robiť, nemôžem nakúpiť?

Môže sa stať, že obchodníci, ktorí podcenia predzásobenie, nebudú mať v prvých hodinách dostatok eurohotovosti na vydávanie. V takýchto prípadoch zákon umožňuje, že sa môže obchodník so zákazníkom dohodnúť a vydať mu v slovenských korunách. Obe strany s tým však musia súhlasiť. Dôležité je aj to, že zákon umožňuje obchodníkovi odmietnuť platbu v korunách, ktorá štvornásobne prevyšuje hodnotu kupovaného tovaru. Inak povedané, ak si niekto kúpi 1. alebo 2. 1. 2009 liter mlieka a 10 rožkov v celkovej hodnote 1,50 eura (45,19 SKK) nemôže zaplatiť 500-korunáčkou. Zákon takýmto spôsobom myslí na to, aby sa obchody a malé prevádzky nestali v prvých dňoch zmenárňami.

• Budú fungovať bankomaty na Silvestra do polnoci?

Bankomaty viacerých bánk prestanú vydávať 31. 12. 2008 koruny už niekoľko hodín pred polnocou. Banky budú síce postupovať individuálne, ale zväčša nám umožnia vybrať koruny na Silvestra naposledy medzi 21.00 a 23.30 hod. Pripraviť sa treba na obmedzenia, nie všade budú v posledný deň roka vydávať peniaze vo všetkých nominálnych hodnotách, na aké ste boli zvyknutí. Odstávka niektorých bankomatov bude trvať pár minút, skôr však treba počítať aspoň s tro-

ma hodinami. Prvé eurobankovky tak vydajú na Nový rok najneskôr o druhej hodine ráno.

• Čo mám robiť, keď mi bankomat 1. 1. 2009 nevydá eurá? Kde ich zoženiem?

Je možné, že nie všetky bankomaty budú od prvých minút nového roka vydávať eurá. Vy ako občan ich však nevyhnutne nepotrebujete, pretože až do 16. 1. 2009 môžete platiť v slovenských korunách. Ak aj napriek tomu budete chcieť eurá, určite bankomat, ktorý vám eurá vydá, nájdete, alebo môžete navštíviť vybrané pobočky bánk, ktoré budú otvorené počas prvých dní roka 2009 a slovenské koruny si jednoducho vymeniť za eurá.

• Aké budú eurové hodnoty v ponuke bankomatov, z ktorých si budem môcť vybrať?

Táto otázka je špecifická, pretože nie všetky banky budú ponúkať rovnaké výbery. Bankomaty budú v prvých dňoch od zavedenia eura vydávať 10 a 20-eurové bankovky. Postupne sa doplnia o 50 a 100-eurové nominály. Najmenšiu, teda 5-eurovú bankovku nebudú bankomaty vydávať. Podobne nebudú vydávať ani 200 a 500-eurové bankovky.

• Platia slovenské eurá hneď aj v zahraničí?

Áno. Slovenské eurá budú od 1. 1. 2009 platiť aj v zahraničí.

• Ak teraz stojí rožok 1,20 Sk, budem si môcť vôbec po zavedení eura kúpiť jeden rožok?

Ak teraz stojí rožok 1,20 Sk, po zavedení eura bude stáť rovnako, ale v prepočte na eurá, teda 0,04 eura. Sa-

mozrejme, že bude možné kúpiť si aj jeden rožok. Budeme sa musieť naučiť používať nižšie nominálne hodnoty ako doteraz.

• Ako sa budú zaokrúhľovať ceny nákupov?

Ceny tovarov a služieb sa budú zaokrúhľovať podľa matematických pravidiel na dve desatinné miesta, teda na najbližší eurocent. Ak bude 1 liter mlieka stáť 20 korún, po prepočte to bude 0,6639 a po zaokrúhlení 0,66 eura.

• Čo ak mi niekto ponúkne eurá za výhodnejší kurz?

Rozhodne nevymieňajte koruny za eurá na ulici, od rôznych ľudí. Ak budú eurá ponúkať priekupníci za výhodnejší kurz, mal by byť človek na pozore, peniaze sa totiž budú meniť iba na základe konverzného kurzu. Je veľmi pravdepodobné, že ak niekto ponúka výhodnejší kurz, ide o falzifikáty. Najistejšie je meniť peniaze v banke.

• Ak mám doma stálu hotovosť „pre každý prípad“, ako ich zmeniť na euro, aby znova zostali doma ako hotovosť pre každý prípad? Musím ich niekam vložiť a tak ich vybrať ako eurá? Alebo je aj iná možnosť?

Jednou z možností je vložiť si to na účet alebo vkladnú knižku a v novom roku vybrať. Druhou možnosťou je v novom roku prísť do ktorejkoľvek obchodnej banky a vymeniť si to za hotovosť eurovú. Výmena bude urobená podobne ako na účte, konverzným kurzom bez poplatkov a zaokrúhlená na dve desatinné miesta matematicky.

Zdroj: www.euroservis.sk

Ul. 1. mája 709
(Obchodný dom LIPTÁČIK)
031 01 Liptovský Mikuláš
tel.: 0907 118 410
e-mail: info@garcia.sk

Otváracie hodiny

Po - Pi	09:30 - 22:00
Sobota	10:00 - 22:00
Nedeľa	11:00 - 22:00

Medzi poprednými športovými udalosťami sa udomácňuje

Beh Birutovou dolinkou

3. ročník Lesného behu Birutovou dolinkou sa uskutočnil 13. októbra 2008. Počasie prialo, bolo priam ideálne – zrána hmla, v priebehu celého dňa slnečno. Na štart bolo pripravených 85 pretekárov v 9 ženských a mužských kategóriách z 21 športových klubov. Oproti minulým ročníkom si zmerali sily na 300 m dlhej trati i tí najmenší.

Vysoká účasť pretekárov z takmer celého Slovenska svedčí o stúpajúcej popularite tohto športového podujatia. Na svoje si prišli aj povzbudzujúci diváci, priaznivci rekreačného behu.

Rodičia i tréneri boli hrdí na svoje deti a aj organizátori sú potešení, že na domácej pôde súťažilo veľa domácich pretekárov. Niektorí zúčastnení sa s nami podelili o svoje dojmy:

♦ **J. Babka – ZP Šport Podbrezová:** „Som spokojný, pekné, ale ťažké trate, kvalitní súper, určite prídem i na budúci rok.“

♦ **K. Majdišová, trénerka Meteor Dolný Kubín:** „Som rada, že moji zverenci mohli úspešne súťažiť na tomto podujatí. Je tu nádherné prostredie a príjemná atmosféra.“

♦ **R. Profant, starosta obce:** „Výborná organizácia, super súťažiaci, plní elánu a radosti z pohybu, celkovo výborný dojem.“

Veľmi kladné ohlasy od pretekárov, trénerov ako aj divákov sú odmenou, povzbudením a zároveň aj záväzkom pre organizátorov do budúceho, už 4. ročníka Lesného behu Birutovou dolinkou. Veríme, že budúci ročník bude ešte úspešnejší ako tie minulé a stane sa peknou tradíciou športovej obce Važec. (výsledkovú listinu z pretekov nájdete na stránke www.obecvazec.sk) (jp)

Šach vo Važci stále žije

Aj keď je šachová súťaž z roka na rok náročnejšia, náš šachový oddiel si stále udržuje svoj štandard. Môžeme konštatovať, že úroveň mládežníckeho šachu v našom okrese značne vzrástla, čo, žiaľ, nemožno povedať o našom mládežníckom šachu vo Važci. Veď štvorčlenné družstvo chlapcov z Lipt. Mikuláša získalo v tomto roku v Pardubicích titul majstrov sveta! V ďalších kategóriách chlapcov a dievčat získali tituly majstrov Slovenska. No a s takýmito súpermi sa stretneme v najbližšom kole. Môžeme byť veľmi spokojní s umiestnením nášho oddielu v tomto roku, keď z 12 oddielov sme skončili na peknom treťom mieste, pričom do posledného zápasu sme bojovali o postup do 3. ligy. **Konečné poradie bolo takéto:** 1. ŠO Ondrašová, 2. OŠK Bešeňová, 3. ŠK Važec, 4. ŠŠ Lipt. Mikuláš A, 5. ŠK Tvrdošín B, 6. KTK Lipt. Mikuláš, 7. TJ Lúčky, 8. MŠK Trstená, 9. KOBO Stankovany, 10. Tesla L. Hrádok, 11. ŠŠ Lipt. Mikuláš B, 12. ŠK Lipt. Sliače. V tomto ročníku sa zatiaľ odohrali 4 kolá. V nich sme 1 krát vyhrali a 3 krát remizovali. Súťaž je veľmi vyrovnaná. V tabuľke po štvrtom kole je družstvo ŠK Važec so šiestimi bodmi momentálne na 6. mieste. Okrem účasti družstva v IV. lige sme reprezentovali našu obec aj vo viacerých turnajoch jednotlivcov: OPEN Lipt. Sliače, OPEN Liptov, Majstrovstvá Slovenska v Tatr. Matliaroch, medzinárodný turnaj v Tatr. Zruboch, na ktorom sa zúčastnilo 192 hráčov z 11 štátov. Naš šachový oddiel je dobrý kolektív a má predpoklady aj v tomto ročníku dobre reprezentovať našu obec.

Ing. Ján GOČ

O basketbale vo Važci

S basketbalom vo Važci sa začalo v roku 2002, kedy sa konal prvý ročník turnaja „Basket-Važec“. Ale už predtým basketbaloví nadšenci hrávali pravidelne každý týždeň v telocvični v T. Štrbe. Po vybudovaní ZŠ basketbalisti prešli na novú polubovku važeckej telocvične. Zároveň sa začalo aj tréningovanie žiakov miestnej ZŠ. Chlapci 7. – 9. triedy sa začali pravidelne stretávať a zaučovať basketbalovej abecede. Pod vedením trénera J. Sendeckého reprezentovali svoju školu a dosiahli aj úspešné umiestnenia v rámci škôl Liptova.

Seniori organizujú už tradičný „Mikulášsky turnaj“, ktorý si získal mimoriadnu obľubu a účastníci sa naň s radosťou tešia.

Zároveň je to aj výborná príležitosť spropagovať našu obec. Po turnaji býva posedenie, na ktorom všetci zúčastnení dostanú malé darčeky s tematikou Važca. Važeckí basketbalisti hrávajú tieto zápasy radi, hoci výhry nie sú tak časté, iste i preto, lebo hrávame proti bývalým ligovým hráčom a od nich sa je vždy čo učiť. Važecké basketbalové družstvo má najmladší káder hráčov, bývalí žiaci ZŠ sú dnes stredoškólcami, a tak, ak naberú časom skúsenosti, iste sa dostavia aj lepšie výsledky. Pri turnaji však nejde ani tak o víťazstvo, ako o radosť z krásnej hry a budovanie a utužovanie priateľstva. A o to nám predovšetkým ide.

Bc. Juraj SENDECKÝ

Športovci a ich úspechy

Vieme, že vo Važci aktívne športujú? Ako sa im darilo v roku 2008?

○ **Vladimír Bartko** (na snímke vľavo dole): dlhoročný úspešný pretekár v behu na lyžiach: Hlavným mojím cieľom v lete a v jeseni 2008 bolo čo najlepšie sa pripraviť na zimnú sezónu. Plánujem zúčastniť sa viacerých medzinárodných pretekov v behu na lyžiach. Vrcholom sezóny bude účasť na MS veteránov vo Francúzsku.

○ **Emil Prčin** (na hornej snímke vľavo): muž – cyklista, ktorý dokázal, že i v staršom veku sa dajú dosiahnuť v športe pekné výsledky. Výsledky hovoria za všetko. Máj – Vlkánová, cyklo-maratón 75 km, 2. miesto, jún – Brezno, 77 km, 2. miesto, Súľovské skaly, 93 km, 3. miesto, júl – Beskydtour, 175 km, 2. miesto, august – Tatrytour, 212 km, 4. miesto, Svit, maratón 121 km, 3. miesto, duatlon Žiarska chata – Žiarske sedlo, 2. miesto, november - Liptovský polmaratón, 2. miesto.

○ **Jana Pastuchová** (vpravo dole): mladá, 18-ročná pretekárka, ktorej športovou prioritou sa stal biatlon. Svoju letnú prípravu si spestrila účasťou

ťou na rôznych cyklo-maratónoch. Tatrytour Poprad, 96 km, obsadila 3. miesto v medzinárodnej účasti, duatlon Žiarska chata – Žiarske sedlo – 4. miesto, v auguste sa zúčastnila Majstrovstiev sveta v letnom biatlone v Bulharsku. Za najväčší úspech roku 2008 považuje zisk titulu Majsterka Slovenska v zimnom triatlone, na základe čoho bola nominovaná na

Majstrovstvá sveta v zimnom triatlone v nemeckom Freudenstadte. Pomyselným záverom a jesennou bodkou pre našich športovcov bežcov sa stal už tradične „Beh do vrchu“ Bobrovec 2008. V širokej konkurencii našu obec reprezentovali: Pastuchová Jana (1. miesto v kat. juniorky, celkový ženský víťaz), Miždová Andrea (5. miesto), Vladimír Lištiak. (jp)

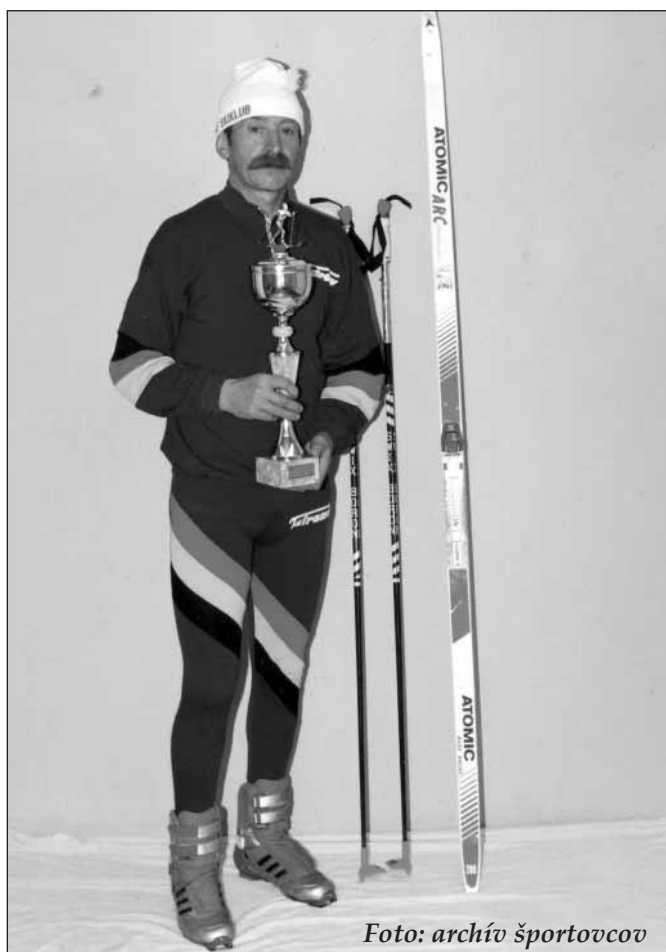

Foto: archív športovcov

Cestovný poriadok vlakov

Platný od 14. 12. 2008 do 12. 12. 2009

SMER LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ	Važec 4:45	L. Hrádok 5:08	L. Mikuláš 5:21	
	Važec 6:09	L. Hrádok 6:31	L. Mikuláš 6:43	(X)
	Važec 6:44	L. Hrádok 7:04	L. Mikuláš 7:16	
	Važec 11:03	L. Hrádok 11:24	L. Mikuláš 11:36	
	Važec 12:28	L. Hrádok 12:48	L. Mikuláš 13:00	(X)
	Važec 13:56	L. Hrádok 14:17	L. Mikuláš 14:30	(X, 6)
	Važec 15:14	L. Hrádok 15:35	L. Mikuláš 15:48	
	Važec 17:04	L. Hrádok 17:25	L. Mikuláš 17:38	
	Važec 18:41	L. Hrádok 19:02	L. Mikuláš 19:14	(X, 6)
	Važec 20:30	L. Hrádok 20:51	L. Mikuláš 21:03	
	Važec 23:21	L. Hrádok 23:41	L. Mikuláš 23:53	(X, 6, nejde 31.12.)
SMER POPRAD	Važec 4:21	Štrba 4:27	Poprad 4:57	
	Važec 5:50	Štrba 5:56	Poprad 6:17	(X)
	Važec 6:34	Štrba 6:40	Poprad 7:00	
	Važec 7:43	Štrba 7:49	Poprad 8:09	(X, 6)
	Važec 13:04	Štrba 13:10	Poprad 13:32	
	Važec 14:02	Štrba 14:08	Poprad 14:28	(X)
	Važec 14:58	Štrba 15:04	Poprad 15:24	
	Važec 15:39	Štrba 15:45	Poprad 16:18	(X, 6)
	Važec 16:20	Štrba 16:26	Poprad 16:56	(X)
	Važec 16:58	Štrba 17:04	Poprad 17:24	(6, +)
	Važec 18:27	Štrba 18:33	Poprad 18:53	(X)
	Važec 19:07	Štrba 19:13	Poprad 19:33	(X)
	Važec 19:27	Štrba 19:33	Poprad 19:53	(6, +)
	Važec 23:04	Štrba 23:10	Poprad 23:30	(X, 6, nejde 31. 12.)

Vysvetlivky:

X - ide v pracovných dňoch,
6 - ide v sobotu,
+ - ide cez sviatky.

Detaily spojov si overte
v úplnom cestovnom
poriadku alebo na
www.zsr.sk

Upozornenie: zmenili
sa i cestovné poriadky
autobusov, v čase našej
uzávierky ešte neboli
známe!

PNEUSERVIS

Predaj a oprava pneumatík
na všetky typy osobných
a úžitkových vozidiel.

MAREK BREZINA**0904 629 105****výkup železa a farebných kovov****prevádzka K jaskyni 753****Važec****Martin Sova**

privezie mäso až k Vám

pojazdná predajňa

Firma OR-LI s.r.o., Dovalovo opäť príde
do Vašej obce s pojazdnom predajňou
mäsa. S ponukou čerstvého mäsa.

Sme u Vás každú **Stredu** od 9:25 do 10:55

V prípade, že si chcete u nás objednať
tovar, využite naše telefónne číslo:

044/522 25 55

(rek)

Bytovky sú dokončené, bývať sa nedá

Od začiatku decembra má obec k dispozícii 16 nových nájomných bytov v dvoch 8-bytových jednotkách. Zastupujúci starosta Rastislav Profant prevzal stavbu od dodávateľskej firmy SOAR Žilina. Do konca roka by sa mala uskutočniť i kolaudácia, avšak nasťahovanie nájomníkov bude možné pravdepodobne až v budúcom roku. „Na stavebnom úrade som požiadal o kolaudáciu v najbližšom možnom termíne, pravdepodobne to bude 22. decembra. Je však potrebné doložiť rôzne dokumenty z hygieny, od plynárov, elektrikárov a podobne. Ak kolaudácia dopadne šťastlivo, bude nutné ísť ešte na kataster, pretože bez listu vlastníctva obec nemôže prideľovať byty. Keďže december je obdobie sviatkov, nemys-

lím, že je v ľudských silách stihnúť to ešte tohto roku,” povedal R. Profant.

V bytovkách sa nachádza 14 trojizbových a dva dvojizbové byty. Obec však eviduje vyše 40 žiadateľov o nájomný byt, takže nebude možné vyhovieť všetkým. „Na výber nájomníkov bude vytvorená komisia, ale spôsob výberu neviem v tejto chvíli upresniť. Môžeme vyberať na základe vopred stanovených kritérií alebo napríklad losovať, čo sa v niektorých okolitých obciach osvedčilo ako najspravodlivejšie riešenie,” dodal starosta.

Zatiaľ nie je známa ani výška nájomu. Keďže ide o nájomné byty financované z dotácie a úveru zo štátneho rozpočtu, cenu za meter štvorcový bytovej plochy musí určiť bytová agentúra. (mm)

Príďte si s nami zacvičiť!

ŠK Kriváň Važec oznamuje dievčatám a ženám, ktoré majú chuť urobiť niečo pre seba, majú chuť odreagovať sa od všedných povinností, že cvičenie aerobiku s posilňovaním sa opäť začne 9. 1. 2009 v telocvični ZŠ Važec, so začiatkom o 19.00 hod.

Milé dievčatá a ženy, prestaňte sa vyhovárať na nedostatok času a skúsme si aspoň chvíľku odtrhnúť pre seba!

Sporte u nás bez rizika

Získajte
2 000 Sk
 štátnu prémii (66,39 €)
do 31. 12. 2008

www.pss.sk

**PRVÁ STAVEBNÁ
SPORITEĽŇA**
 budova pošty
Liptovský Hrádok

Jednotka
v stavebnom sporení

Získajte 2 000 Sk (66,39 €) štátnu prémii do 31. 12. 2008

Využite širokú škálu možností, ktoré ponúka Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., a získajte maximum zo stavebného sporenia. Stavebné sporenie pre vás znamená:

- bezpečné uloženie, výhodné zhodnocovanie a ochranu vašich vkladov v ich plnej výške,
- bezproblémovú zmenu vašich finančných prostriedkov z Sk na euro,
- ročnú štátnu prémii až 2 000 Sk (66,39 €) pre každého člena rodiny a spoločenstva vlastníkov bytov,
- 2%-ný garantovaný ročný úrok k vkladom aj štátnej prémii,
- stavebné sporenie pre deti v tarife junior extra s extra istotou,
- stavebný úver s garantovanou ročnou úrokovou sadzbou už

- od 2,9 %, až do 1 milióna Sk (33 193,92 €) bez skúmania príjmov a bez záložného objektu,
- rýchle financovanie prostredníctvom úveru XXL konštant bez počiatočného vkladu,
- medziúvery s poistením so zvýhodnenou ročnou úrokovou sadzbou.

Prvá stavebná sporiteľňa, a.s.
 budova pošty
 Liptovský Hrádok
 tel. č. 044 5223 111
 otv. hodiny PONDELOK-PIATOK 8.00-16.00
 STREDA 8.00-17.00

PRVÁ STAVEBNÁ SPORITEĽŇA

(rek)

Pozoruhodné a vzácne jubileum...

V septembri tohto roku uplynulo 50 rokov, odkedy začal systematicky viesť našu folklórnu skupinu MUDr. Michal Kapasný (*na snímke*). Naša obec je vďačná tejto skutočnosti, pretože MUDr. Kapasný

doviedol FS Važec medzi najhodnotnejšie folklórne skupiny na Slovensku a svojimi úspechmi nás reprezentovala a reprezentuje i v zahraničí. Pri tejto príležitosti sme ho požiadali o príhovor.

Milí občania,
umenie zohráva v živote spoločnosti významnú úlohu. Je šíriteľom krásy. Čistota jeho prejavu nadchýňa, poučuje i potešuje. Je súčasťou kultúry každého národa. Keďže od detstva som bol s ním v úzkom styku, bolo len samozrejmosťou – po mojom príchode do Važca, na pozvanie riaditeľa Osvetového domu v L. Hrádku Petra Švorca – že som neodmietol jeho žiadosť oživiť vo Važci folklór. Oslovil ma ako bývalého člena súboru Lúčnica, vyspelého hudobníka a speváka, ako i už vtedy známeho mladého folkloristu, zakladateľa súboru vo Varíne a i v Martine, kde som pracoval ako lekár na klinike. A tak

som v organizačnej spolupráci so ZŠ, najmä s učiteľom Svítkom, Dobríkom, Nemcom i Horákom, ako i Dr. Gočom, začal systematicky viesť folklórnu skupinu.

Záujem o túto činnosť bol mimoriadne veľký a umelecká úroveň rýchlo rástla. Spočiatku som program popretkával aj tancami z iných oblastí Slovenska, napríklad východoslovenskými karičkami, tancom zo Ždiaru, piesňami z filmu Rodná zem, teda súborovými prvkami. Zanedlho však, podľa potrieb celoslovenského trendu, som sa upriamil len na umenie Važca a tak zo súborovej formy vznikla Folklórna skupina, čo vysoko hodno-

tili aj odborníci slovenského folklóru. Veľkú podporu sme mali vždy aj od vedenia obce.

Všeobecná odozva od obyvateľov Važca bola veľmi pozitívna. Na tieto chvíle si pamätajú aj niektorí ešte dodnes činní členovia FS. Patrí medzi nich Zuzana Jacková, Anna Feriancová, Zuzana Pašková, Elena Jurčová, Anna Lučanská, Olina Feriancová i Anna Ilavská. Im patrí tiež veľká vďaka za to, že FS dodnes plnohodnotne žije. Postupne pribúdali ďalší a ďalší, skupina vzrastala po každej stránke a tak bol vyriešený aj generačný problém. Mnohé obce nám závideli tento umelecko-organizačný systém. Pýšili sme sa tým, že v súbore je široká veková škála členskej základe od 15-ročných až po 75-ročných.

Každoročne sme absolvovali množstvo vystúpení u nás a neskôr i v zahraničí s nepredvídanými úspechmi. FS Važec dosiahla tieto úspechy zásluhou kvality umeleckého javiskového prejavu, v zmysle mojej náročnej scénickej, réžijnej a dôsledne metodicky vedenej nezištnej, cieľavedomej, odborne fundovanej práce s tanečníkmi, spevákami a hudobníkmi. V spoločnom priateľskom ovzduší som vytvoril niekoľko hudobno-tanečných celkov, ktoré dodnes rezonujú na Slovensku, akoby folklórne hity a sú zdrojom programov aj pre iné amatérske, poloprofesionálne, či profesionálne súbory. Spomeniem napr. súbor Lúčnica, Stavbár zo Žiliny, Jánošík zo Svitú, Karpaty z Bratislavy,

Vystúpenia FS Važec a Hudobno-recitačnej skupiny pri OÚ vo Važci v roku 2008

12. 1. Štrbské Pleso – 75-ročné jubileum známeho horolezca p. Rybanského.
18. 1. Bratislava Incheba – vystúpenie FS na celoslovenskom Poľovníckom plese.
10. 5. L. Mikuláš – účinkovanie pri príležitosti 160. výročia Žiadostí slovenského národa.
11. 5. Važec – chorovod Omilienci a 15. výročie Otvárania studničiek.
6. - 8. 6. ČR - trojdňový zájazd na Národnostných dňoch v Blatnej.
28. 6. Važec – 85. výročie založenia Poľovného združenia Kriváň Važec.
4. - 6. 7. FF Východná – zahájenie FF za prítomnosti prezidenta SR I. Gašparoviča, účinkovanie FS v priamom prenose do Slovenského rozhlasu, ukončenie FF Východná.
13. 7. Malatíny – VIII. ročník „Bačovské dni“ – festival valašskej kultúry.
2. 8. L. Teplička – 13. ročník FF Pod Kráľovou hoľou.
3. 8. Terchová – FF Jánošíkové dni.
7. - 11. 8. zahraničný zájazd „Slovenské národné slávnosti“ v Srbsku organizovaný Maticou slovenskou v Srbsku v meste Báčsky Petrovec. Druhé vystúpenie bolo v meste Belo Blato a tretí deň v družobnom meste Jánošík.
15. 8. L. Mikuláš – 40. výročie prvého výstupu na Kriváň.
16. 8. L. Mikuláš – účinkovanie FS Važec na námestí pri príležitosti uvítania olympijského víťaza M. Martikána.
29. 8. Podbanské – 64. výročie SNP.
18. 9. Važec – 10. výročie vysvätenia nemeckého cintorína.

Z tohto prehľadu o činnosti FS Važec je zrejmé, že jej členovia nepoľavili zo svojej tradičnej činnosti a treba jej len zapriať veľa úspechov aj v budúcnosti pri ich vzácnom reprezentovaní a udržiavaní ľudového umenia nášho Važca.

Váh z L. Mikuláša, Vagonár z Popradu, FS Štrba, Veľká Lomnica a i. Zo zahraničných súborov prebral napr. celé pásmo súbor Nádej v Paríži, ako aj Jánošík z Nového Sadu v Srbsku.

No najvýznamnejšia hodnota FS je v udržaní a reprezentovaní mimoriadne veľkého množstva piesní, tancov, zvykoslovných celkov, doplnených výraznou pestrosťou krojov, ako vzácna hodnota čistoty klenotnice važeckého ľudového umenia, klenotnice Važca, jednej z najznámejších folklórnych obcí na Slovensku. Nebyť Folklórnej skupiny Važec, bolo by stratených, utajených a či úplne zabudnutých najmenej dve tretiny piesní, ktoré FS dnes vlastní a produkuje.

FS za posledných 50 rokov uskutočnila stovky vystúpení. Významná bola a aj je spolupráca s rozhlasom, televíziou a filmom. Nedávno napr. bola odvysielaná hodnotná hodinová relácia v rádiu Lumen, v programe Fajarôčka moja. Úspešné vystúpenia FS stále podnecovali mladých ľudí v nej pôsobiť. Zásluhou vedenia FS a spojením s Ministerstvom kultúry, s Dr. Miroslavom Kapasným a Dr. Eleonórou Vančíkovou-Kapasnou, členovia FS sa dostali na všetky doterajšie zázajdy v zahraničí, ktorými sa meno „Važec“ stalo významným folklórnym

● Rok 1959 - prvé nahrávanie s televíziou.

pojmom v Európe. Som rád, že väčšina našich členov si tieto spomínané skutočnosti uvedomuje. Som rád, že temer na všetkých doterajších členov, ktorých som vychovával k láske k ľudovému umeniu, pravdivo dopadol význam mojich umeleckých počínov, na základe ktorých vyrástli z nich kultúrnejší, citovo hodnotnejší a vzácni folkloristi našej obce.

Tento plynulý chod života FS pokračoval pokojne a nadšene do minulého roku. Možno omylom, či predpokladaným zámerom

niekoho, došlo k nepochopiteľnému nedorozumeniu, ktoré som sa snažil skonsolidovať, pretože pre dobro obce sa mohlo vyriešiť v rozumnom duchu. Avšak situácia, ktorá vznikla, je dnes úplne jasná. FS Važec pracuje systematicky ďalej a pribratím veľmi šikovnej mládeže som na jar, v priebehu niekoľkých týždňov vytvoril ďalšie tanečné celky, ktoré dnes sú už na úrovni doterajšej zvyklej formy FS.

Keďže hodnota talentu, vyspelosť umeleckých hodnôt, skúsenosť a najmä ozajstná láska k umeniu sa kúpiť nedajú a k tomu sú potrebné predovšetkým vedomosti, svoje tvorivé schopnosti budem i naďalej, podľa mojich predstáv, uplatňovať tam, kde sa budú vytvárať pre ne primerané podmienky. Všetkým občanom tejto obce, najmä mladým, ktorí majú radosť z folklóru a záujem v ňom pracovať na vyššej úrovni, budem i naďalej ochotný podať pomocnú ruku v rámci FS Važec.

Slovensko je územím spevavého národa a v každej obci sa nájdu spevákove talenty, ktoré si vedia zaspievať. Problém však spočíva v tvorbe veľkolepejších hudobno-tanečných hodnôt a tie v rámci našej FS Važec vieme dosiahnuť. Za členov FS chcem povedať, že sa budeme usilovať, aby Važec i v súčasnosti opäť vzrástol aj po spoločenskej stránke, po stránke medziľudských vzťahov, kde kultúrna správa sa bude dominovať popri kvalite umeleckého prejavu pre dôstojnú reprezentáciu obce.

Važec bol vždy vyhľadávaný návštevníkmi, ktorí milovali krásu, umelcami, ktorých inšpiroval. Aj po vyhorení, važecký ľud známy svojou húževnatosťou a pracovitosťou, vybudoval si svoju obec, aby i v tejto podobe mohla si zachovať svoje tradície a nestratila svoje postavenie ako výrazná, tradičná, podtatranská obec. Je svätou povinnosťou každého občana, aby na túto skutočnosť nezabúdval ani v súčasnosti. Dobré je pri srdci, keď sa rozhliadam do minulosti a vidím stovky mojich členov, členov našej FS, (Pokračovanie na nasledujúcej strane)

● Dlhoroční zaslúžilí členovia FS, ktorí už, bohužiaľ, nie sú medzi nami: Milan Paško (uprostred) a Michal Lištiak (vpravo) pred vystúpením.

Pozoruhodné a vzácne jubileum...

(Dokončenie z predchádzajúcej strany)

s ktorými sme spoločne vytvorili nezabudnuteľné a neodmysliteľné dielo v kultúrnom živote, ako trvalý pomník všetkých mne oddaných folkloristov. Im patrí moja úcta a poklona. Som presvedčený, že veľká väčšina našich občanov, ktorým dnes patrí Važec, si uvedomujú význam ľudového umenia Važca a súhlasia s týmito myšlienkami.

Významnú úlohu v komplexnom prejave našich programov zohrala i ľudová hudba. Spočiatku niekoľko rokov to bola hudba cigánska pod vedením výraznej ľudovej hudobnej postavy Jozefa Lacku. Neskôr som pracoval s hudbou väčšinou z L. Hrádku, ktorá sa ustálila pod vedením Ing. Vladimíra Cisára, ktorý je našim primášom už 25 rokov. I on patrí medzi tých skalaných členov, ktorým existencia FS Važec nie je ľahostajná. Títo ľudia už niekoľko rokov účinkujú pod menom Bystrianka. Ide o vyspeľých hudobníkov, na ktorých som sa mohol vždy spoľahnúť a ktorých si

● FS Važec dnes a kedysi.

Foto: archív M. KAPASNÉHO

● Dr. Eleonóra Vančíková - Kapasná.

vysoko vážim. S láskou si spomínam aj na všetkých významných členov, ktorí už nie sú medzi nami. Je ich veľmi veľa a preto prosím o prepáčenie, že z technických dôvodov ich nemôžem vymenovať. Určite však si ich nielen v mysli evidujem, ale často, najmä v ťažších chvíľach si premýšľam, ako nám chýbajú a ak mi to zdravie dožičí, budú aj v mojich spomienkach písomne

všetci zaevidovaní a vyzdvihnutí, ako spolupracovníci umenia a nádherného spolunažívania v našej FS.

Teším sa, že aj v súčasnej členskej základni sú speváčky, speváci, tanečníčky a tanečníci, ktorí sa chcú venovať tejto činnosti bezproblémovo a s láskou k folklóru. S nimi je záruka, že FS Važec neuhynie. A keďže sa nachádzame v predsviatočnom období, ako aj v období novej formácie vedenia obce, zaželaťme si, aby toto obdobie bolo pre našu obec priaznivé, aby sila Vianoc štedro zasiahla do duchovného, verejnoprospešného kultúrneho života, v ktorom FS Važec bude ako čistý, nedotknuteľný, štedrý duchovný dar.

MUDr. Michal KAPASNÝ
umelecký vedúci FS Važec